

Газета для інформаційної підтримки і освітлення діяльності читачів книг В. М. Мегре, об'єднаних ідеєю про родові помістя

Читайте в номері:

Круглий стіл у Кам'янець-Подільському стор. 5

Інтерв'ю. Усе стало реальним стор. 8

Енергетична робота з деревами стор. 9

Каші без вогню стор. 11

Карта родових поселень стор. 17

Враження після поїздки по родових поселеннях (закінчення) стор. 2

Читачі книг В. Мегре в прямому ефірі на всеукраїнському радіо! стор. 4

Рідна партія. Як повернути енергію Любові? стор. 6

Шлюбний зліт очима учасника стор. 6

Кропив'яні сорочки шиють по «викрійках» Андерсена стор. 7

Календар сільськогосподарських робіт на 2006 р. стор. 10

Деякі чиновники говорять, що потрібно орати землю чи не на половину засадити картоплею, інакше вони згідно із законом (через нецільове використання), можуть забрати землю. Чи це так, Ви можете прочитати в статті «Випадки припинення прав на землю або Чи потрібно орати земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства» стор. 15

Ділимося досвідом. Ваша колода стор. 12

Інформаційно-аналітичний центр «Дзвенячі кедри України» стор. 18

Враження після поїздки по родових поселеннях

(Закінчення. Початок в № 3)

Через те, що процес оформлення землі в Міродольє дуже затягнувся, частина людей, охочих швидше будувати РП, скористалася можливістю викупити у якоїсь фермерши невелике поле (40 га) в 30-ти кілометрах (у цьому ж районі). Таким чином, тут приблизно три роки тому виникло поселення Світле. Воно знаходиться біля села Гальневе. На жаль, над краєм поля проходить ЛЕП, що істотно псує ситуацію. Крім того, це поселення — єдине, де нам трапилися вітряки — генератори електроенергії. Два вітряки встановлені на металевих вежах поряд з гарними двоповерховими будинками (у кожному — внизу вбудований гараж). Вони надають місцевості дещо "механістичного" вигляду. Але більшість поселенців не підтримує використання вітряків (оскільки за сучасними даними вони шкідливі для живих організмів через низькочастотні коливання) і збираються купувати сонячні батареї.

Дорогу в поселенні відсипали спільним коштом (бічні яри вздовж шляху копали власноруч); в'їзд з сільської дороги відгородили металевим шлагбаумом із замком.

Окрім одного цегляного будинку (обкладеного гарною "лицьовою" цеглою у візерунках), решта будиночків дерев'яні, простої форми. На одних ділянках будинки вже готові, на інших — ще в процесі будівництва. Деякі хатини складені з колод, зрубаних відповідно до місячного календаря (нам дали координати Костромської фірми, що займається такою обробкою деревини; крім того, в інших поселеннях ми також зустрічали клієнтів цієї фірми). Ділянки тут приблизно по 1,5 га. Деякі з них обнесені легкою металевим огорожею. Господарі зробили їх, щоб захистити свої насадження від кабанів, які роблять велику шкоду. Проте "захистилися" сіткою лише 2-3 ділянки, інші мешканці вирішують проблему інакше. Одна жінка розповіла так:

— Нам сказали, що кабани взагалі дуже розумні тварини, і з ними можна потоваришувати.

— А як?

— Не виявляти агресії до них, не ставити капканів та інше. Ми в думках намагалися "спілкуватися" з ними, просили не шкодити.

— Не підгодовували їх?

— Ні, цього не треба робити.

— І що, вони вас зрозуміли, "почули"?

— Мабуть, так, тому що цього року вже не приходили.

Тепер аналогічного ефекту пробують домогтися від зайців, які об'їдають зимою яблуньки. Сподіваються, що і вони зрозуміють.

Посеред поселення — спільна ділянка, де розміщений довгий стіл з лавами під навісом на стовпах (будували всім миром). Дах навісу поки що просто накритий рубероїдом і в деяких місцях протікає.

На даний момент постійно в поселенні живуть лише дві пенсіонерки, інші бувають наїздами, тому що працюють в Москві.

Гектари в основному мають "первозданний" вигляд — дикоросле різнотрав'я, багато колючок, чортополох. Лише навколо саджанців трава скошена, і можна помітити невеликі городи. Більшість саджанців кволенкі, бувають з жовтими, сухими листочками. Не вистачає їм затінку, води, і, головне, самих господарів, їхньої уваги, любові..

Також, там бігає багато мишей. Але є ділянки, на яких траву регулярно викошують, і від цього змінюється склад трав'яного покриву — з'являється багато конюшини, любиме, снить, і поле стає м'яким, зеленим.

Бачили ділянку, де було багато різних споруд, сплєтених з лози і солом: шалаш, бесідка (недобудована), кумедна арка над стежиною, що веде до веранди. У верхній частині арки гойдалися дві солом'яні лялечки — господар і господиня. І хоч на ділянці людей не було, але пройшов під аркою — і само собою в серці народжується вітання цим господарям, відчуття таке, що на гостину зайшов. Саджанці обкладені мульчею (сіном), і мають здоровий, веселий вигляд. Хатини тут немає, але відчувається: ось він — Простір Любові!

На багатьох ділянках криниці вириті вручну — способом поступового поглиблення бетонних кілець, що встановлюються одне на одне, з-під яких вилучається земля. Є дуже глибокі колодязі (більше 25 м). Водиця відмінна!..

***

Після Світлого по Ярославському шосе поїхали до Переславля Заєцького, і далі — в поселення Благодать.

Воно розташоване в дуже гарній гористій місцевості, дивно, але там немає відчуття, що поля, на яких розкинулося поселення, колись були колгоспними (втім, з моменту останньої оранки пройшло не менше 10 років). Відчувалося, що поселення обжиті і зовсім інше за своєю суттю, ніж прості, звичайні селища. Серед мешканців Благодаті є новонароджені діти, які з'явилися на світ вже після створення поселення (але народжували поки жінки не на ділянках, оскільки ще не облаштований для цього достатньо побут). Будиночки тут різні. При в'їзді, з горба, оглядається все поселення, видно екскаватор (про нього нижче), два котловани (в одному можна вгадати ставок).

Біля лісу — дуже симпатичний будиночок із загостреним коником і бічним мансардним вікном, схожим на терем. Господарі живуть тут вже 3-й рік. Щаслива газдиня розповідає, що рослини відчувають присутність людини і ставлення до них. Коли ялиночки чи берізки хворіють, з ними ласкаво спілкуються, бажають їм здоров'я, і вони видужують. Виявляється, серед мешканців поселення є два оперні співаки (тобто, співак і співачка), тому в перспективних планах благодатівців намічено створити свій власний оперний театр.

Ділянки в поселенні надзвичайно різноманітні: і за розмірами, і за формою. Є величезні ділянки по 5, 6, 9 га. Нам безпосередньо не розповідали, але з випадкових фраз ми зрозуміли так, що набирали ці ділянки в розрахунок на майбутніх друзів, котрих захочуть бачити в поселенні. Тобто, формально вільних місць зараз в Благодаті-1 немає, але якщо будуть люди, які сподобаються тутешнім мешканцям, то для них місце знайдеться. За кілька кілометрів від Благодаті-1 починаються поля під поселення Благодаті-2. Але про це ми дізналися лише з розповідей — на власні очі не бачили.

Ділянка, на якій риють ставок (поки це — глибока яма, на дні якої видніється маленька жовта калюжка глиняної води), — якраз належить співачці (правда, її на той

момент не було удома). На даху — сонячна батарея. Чоловік, який працює на екскаваторі розповів, що сам спочатку хотів взяти тут ділянку, але через величезну кількість комарів і гедзів передумав. Він збирається організувати поселення під Мічурінськом (де прекрасні чорноземи), кличе людей (у нас є його координати). Зараз він працює тільки в Благодаті (у нього свій самоскид і екскаватор) — робить їм дороги, ставки, котловани під фундаменти, льохи. Коли робили дорогу, були деякі суперечки між тими, хто за дороги, і тими, хто проти. В результаті дорожніх робіт утворився розвал на горбі, і одна мешканка запропонувала скликати з цього приводу загальні збори. Але до призначеного нею терміну залишалось два дні, і чоловіки зібралися, все розчистили, зробили лавку. Вийшов прекрасний оглядовий майданчик. Таким чином, питання було вирішено.

Частина ділянок розташовані практично в лісі. Вірніше, це "поля", на яких за 10 з гаком років виріс молодий змішаний ліс, багатий на різні ягоди: чорниці, суниці і т.п. Ділянки "порізані" канавками, які зробили лісники для вирощування молодих ялиночок (виявляється, вони краще приймаються на схилах). В цьому молодняку панує особлива атмосфера, дуже затишно. Добре приймаються кедри, але не ті, що були куплені з оголеним корінням. Якщо у саджанця сухе коріння, він, як правило, не виживає. Тут теж риють ставки, і господар одного з них запустив у воду мальків. Все думав — виживуть чи ні (істи їм там, ніби, поки нічого). Проте, рибки вижили, і навіть перезимували.

Зустріли молоду жінку з дворічною донечкою. Вони хочуть поступово перейти на природне харчування і зараз пробують різні рослини, активно використовують їх в своєму щоденному раціоні (коріння лопухів, спориш, мишачий горошок та інші). Жінка говорить, що все дуже смачне, нітрохи не гірше за звичні овочі. Жінка дуже спокійна, привітна, поряд з нею приємно знаходитися. Сама вона, звичайно, вегетаріанка, і дочку теж ніколи не годувала ні м'ясом, ні рибкою. Всупереч жахам "цивілізованих" людей (з а г а л ь н о в і д о м е переконавання — "дитина повинна їсти м'ясо, інакше вона не буде рости і розвиватися"), дівчинка виглядає абсолютно здоровою, веселою і нормально розвиненою. У школу мама віддавати її не збирається, каже, що навчатиме сама. Улюблена книжка дівчинки зараз — книга про лікарські рослини.

Один з поселенців, у якого ми побували в гостях, переїхав з сім'єю з Туркменістану і зараз через кожний місяць їздить туди на заробітки — він бурильник-нафтовик. Разом з тим він за 2 роки серйозно облаштував свою ділянку: побудував будинок з мансардним поверхом, простору теплицю з плексигласу, великий льох з вентиляцією на 2 відділення (для овочів і фруктів), стайню (у нього троє коней), сінник. Ставок рие вручну, оскільки не хоче екскаваторних робіт. І навіть свердловину для води збирається бурити вручну (пояснив, як це робити, виходить ніби і не складно).

Будинок опалюється економічною конвекторною пічкою (а сусіди почали робити ще більше економічні печі Кузнецова). У мансарді в них розташовані дві малесенькі спальні, і щоб туди теж тепло надходило, в стелі кімнати, в якій знаходиться пічка, змайстрували отвори, в які засунули вентилятор від комп'ютера. Коли сім'я зимувала вперше (тоді — одні на все поселення), з сусіднього села приходили їх відвідати дві бабусі — чи живі. Як зайшли в

будинок, а там — натоплено так, що піт струмками тече (господарі спочатку до печі не пристосувалися), бабусі швидко втекли. Але було приємно, що турбуються.

Жителі сусіднього села (його не видно з поселення) взагалі добре ставляться до поселенців, підтримують і захищають їх від нападів журналістів. Від журналістів деколи дійсно, доводиться захищатися. Історія Благодаті із ЗМІ така. Коли поселення тільки починало будуватися, приїхала журналістка з однієї Ярославської газети, поговорила з людьми, дуже захопилася, сама "надихнулася" і написала хорошу, щирю статтю. Але після публікації цієї статті, журналістку звільнили, а в Благодаті приїхали "замовлені" кореспонденти. Вся їх поведінка, всі питання свідчили про те, що їм проплачений матеріал "про секту". Вони задавали божевільні запитання (типу чи "Правда, що вам заборонено голитися?", "А де у вас капище для спільних радень?", "А де у вас майже ніхто з поселенців взагалі не хотів з ними спілкуватися. Не дивлячись на це вони, зрозуміло, опублікували свій "звіт" про відвідини "сектантів". Тоді одна жінка з поселення спробувала переконати сусідів, що дарма вони не розмовляли з журналістами, треба було пояснити, показати людям, що їх ввели в оману. Жінка була дуже переконана в своїх добрих намірах і з охотою поспілкувалася з черговим журналістом з "замовленням", який виявився, начебто, нормальною людиною. Добра жінка все йому пояснила, показала, поводи́ла усюди, і відчувала, що він розуміє і приймає, що він теж перейнявся їх ідеєю. Вона була така рада! І який же був її жах, коли через деякий час їй принесли касету із записом передачі, зробленої цим журналістом: Оплачена передача показала саме те, за що її творцям було замовлено:

секту, неадекватних, ненормальних людей, а сама добра розповідачка і її чоловік виявилися (за сюжетом) майже божевільними. Потім цей журналіст просив вибачення, намагався пояснити, що його усунули від монтажу матеріалу, а оператора примусили таке зліпити під загрозою звільнення. Потім журналісти цього каналу обіцяли, що ніколи більше не братимуть участь в подібних провокаціях. Ось така

інформаційна війна розв'язана невідомо ким проти анастасіївського руху. Але повернемося до життя в Благодаті.

Взимку тут випадає величезна кількість снігу. Коні в деяких місцях провалюються так, що лежать в снігу на животі і не дістають копитами до землі. Це велика проблема, оскільки поки люди не настільки самодостатні, щоб пережити зиму "безвилазно". Господар зробив спеціальну машину щось на зразок "гоночної тачки", на колеса якої можна взимку натягати великі надувні балони для пересування по глибокому снігу.

Інша проблема — комах-паразити. Тут багато комарів, але найгірше те, що дуже багато гедзів. Постійно обмахуєшся, відбиваєшся, сіпаючись від укусів. А коні взагалі весь час тікають в темну стайню і стоять там "безвилазно", оскільки в тіню оводи не залітають, а на світлі мордують коней, доводячи до божевілля. Сіно на конячок господареві поки ніколи неготовлювати, доводиться купувати, і оскільки завів він їх скоріше заради задоволення, ніж з потреби, (а вони все одно весь час стоять в стійлі) то збирається їх продати і купити замість них корову.

Електрика поки до поселення не підведена (і ще питання це не вирішене, оскільки досить велика частина

людей проти підключення до централізованих електромереж). Але якщо літом без електрики цілком можна прожити, то взимку, коли в 5 годин вечора вже темно, без світла доводиться тугенько. В Благодаті поселенці поки пристосувалися — користуються автомобільними акумуляторами, які заряджають в придбаному поселенні сільському будинку. А в майбутньому більшість планує встановити сонячні батареї (щоправда, залишається питання, скільки вони зможуть виробити електроенергії в короткі і похмурі зимові дні). Господар показав нам місце, де він спочатку планував вирити ставок. Коли небагато викопав, виявилось, що в цьому місці проходить піщана "жила", і вода тут ніколи не зможе затримуватися. Але він не застмутився, а вирішив використовувати викопаний яму в інших цілях: зробити тут двокамерний каналізаційний відстійник. Город у нього обперезаний вертикально укопаним на півметра шифером. Це — захист від мишей, які в перший рік погризли майже все коріння.

Дочка-дев'ятикласниця ходить в школу в село, що знаходиться за 10 км. від Благодаті. Перший час батько возив її до автобуса, і найважче доводилося взимку в сніжні дні. Потім в поселенні ставали все більше постійних жителів, і коли набралось 10 осіб шкільного віку, директор школи за власною ініціативою виділив для них маленький автобус. Тепер дітей відвозитимуть і привозитимуть. А спільними зусиллями багатьох сімей і дорогу до автобуса розчистити вже не так складно. Звичайно, всі мріють про інший спосіб навчання, але поки що дорослі не мають можливості займатися з дітьми самі, оскільки всі, хто зважився поселитися на ПМП (постійне місце проживання), зайняті будівництвом, облаштуванням господарства. З цієї ж причини і різні соціальні заходи поки тільки у далеких мріях.

Винахідливий, активний, працелюбний господар на питання стосовно соціальної сторони життя в поселенні трохи ухилився, приблизно в такому дусі, що життя воно скрізь однакове — є люди, які хочуть і люблять працювати, і у таких все ладається і виходить, а є ті, хто цього не любить, і у них за три роки як не було нічого, так майже і немає. Люди з схожими поглядами на життя збираються разом (ті, хто підтримують використання технічних засобів цивілізації обговорюють, як технічно зробити те або інше в

своїх помістях; ті, хто хоче повністю від цивілізаційних "милиць" відмовитися, говорять про інше, про те, що видається важливим їм). Навіть поселилися люди якимось чином так, що сусідами виявилися однодумці. На загальних святах, днях народження, які відзначають всім поселенням, відбувається таке ж "розмежування" — кожен спілкується з своїм кругом. Але це не заважає добросусідському співіснуванню тих і інших. Слухаючи це, я згадувала історії "міцних селян", розкуркулених згодом тими, хто трудиться не хотів і тому жив в бідності, і думала, що тут, в цих нових поселеннях, є, напевно, істотна відмінність від тих історій. Тут ті, хто не стільки активний, хто нічого або майже нічого не облаштував, роблять це свідомо, не бажаючи дублювати на природі те, від чого хочеться піти. Вони не заздрять і не заздритимуть "міцним селянам", а спробують піти "іншим шляхом". І, напевно, це дуже добре, що є люди і з тим, і з іншим підходом до такого нового життя: через кілька десятиліть можна буде порівняти їх життя і його плоди, і самим зрозуміти, де була істина, де — помилки, і якого напряму варто триматися нащадкам.

Для уточнення характеру нашого гостинного господаря, і взагалі атмосфери, що культивується у взаєминах поселенців, процитую його розповідь про те, як майстрували кривлю на сусідському будинку (будівельні роботи в поселенні зараз є одним з джерел заробітку для нього). Розповів він це як приклад вирішень тих або інших проблем.

" — Стали вкладати шифер. Я бачу, що роблять не так. Сказав про це. Ні, не повірили, переконані, що роблять правильно. Ну не лаятися ж мені з ними! Не примушувати, або не йти скривдженним. А вже головне — відносини любові, мир в душах. Просто зробив разом з ними, як вони хотіли. В результаті побачили — дійсно, не виходить, я був прав. Посміялися, розібрали, склали всі по-новому. Головне, не нав'язувати людині нічого, хай правильне. Він сам повинен переконатися в тому, що це вірно, а не приймати під тиском. А мені що, важко чи що — скласти так, потім інакше?"

Марина Малініна, м. Санкт-Петербург
e-mail: mtr7@rambler.ru

(Друкується за матеріалами інтернету).

Читачі книг В. Мегре в прямому ефірі на всеукраїнському радіо!

18 лютого на всеукраїнському радіо "Ера FM" в прямому ефірі пройшла передача з читачами книг Володимира Мегре — бардами: Олександром Зотовим, Миколою Вороніним, Віктором Пашником і Олексій Миколайчуком.

Тема передачі: "Караван Любові Сонячних Бардів". Це вільне об'єднання поетів і музикантів, які вже декілька років подорожують різними країнами, даруючи своє мистецтво людям. Мета "Каравану Любові" — за допомогою своєї музики і пісень нести в світ добро і любов.

У передачі також торкнулися питання зміни себе, "що говориш — те і робиш".

Цитата з прямого ефіру:

«А мы садим деревья и поём песни в гармонии с природой, потому что считаем, что загрязнение начинается с головы человека.»

Мы также обустроиваем своё родовое гнездышко. Каждый для своей семьи, для себя — строим добротный дом, небольшой лесочек садим, всё это примерно на 1 гектаре, труд небольшой копается, колоды с насекомыми ставятся, банька обязательно делается.

В общем, мы за то, чтобы духовность, любовь духовность имела своё выражение в материю. И чтобы материальное тоже не преобладало, чтобы было всё в гармонии».

Радіокомпанія "Ера" віщає у всіх областях України. Люди дзвонили в студію, висловлювали побажання, ділилися своєю радістю.

Передача пройшла в оптимістичному ключі.

Сказали про книги Володимира Мегре, що поселення створюються біля кожного міста всієї нашої Русі. Також в прямому ефірі пролунало дві пісні, причому другу пісню барди заспівали вживу.

На землі — Бути Добру!

Руслан Стеценко, м. Київ.
w_forest@mail.ru

Аудіозапис прямого ефіру ви можете скачати на сайті www.zku.org.ua у розділі "Відео".

Відкрився міжнародний офіс Фонду "Анастасія"

1 березня 2006 р. в місті Шарм-Ель-шейху (Єгипет) в мальовничому туристичному комплексі біля Червоного моря відкрився і розпочав свою роботу Міжнародний офіс "Анастасія".

З 4 по 9 березня відбулася зустріч Володимира Мегре з видавцями його книг серії "Дзвенячі кедри Росії" з Польщі, Швеції, Болгарії, Німеччини, Угорщини, Хорватії, Ізраїлю, Італії, Румунії, Австрії, Португалії та інших країн.

Книги видані багатьма мовами світу!

Були підписані договори на подальше видання книг В. Мегре.

У затишній неформальній обстановці, а також під час конфіденційних зустрічей з Володимиром Миколайовичем

видавці мали змогу отримати відповіді на багато запитань, що цікавили їх, і поставити свої.

Окрім ділової програми, видавцям була запропонована щонайширша культурна програма.

Бажаючі відвідати міжнародний офіс "Анастасія" і країну Фараонів — Єгипет з 2 по 12 квітня 2006 р. звертатися за телефонами:

У Санкт-Петербурзі 8(812) 712-54-99, моб. 8-921-307-08-51 e-mail: teatrvtrecha@yandex.ru

У Володимирі: 8(4922) 43-18-09, e-mail: root@kedr.elcom.ru, fond@anastasia.ru (прохання дублювати за двома адресами).

Круглий стіл в Кам'янець-Подільському

26 листопада 2005р. у м. Кам'янець-Подільський відбувся круглий стіл на тему створення і розвитку родових помість.

Були присутні близько 30 осіб з різних міст України.

Сашко Зотов (бард із Донецька, ініціатор заходу, активно займається караваном і центром творців родових помість, готовий поділитися інформацією щодо ситуації в Україні, Росії, Білорусі, Молдові, Прибалтиці) розповів про інформаційний центр співтворців родових помість (ЦСРП) в Києві. Деякі з функцій ЦСРП — створення студії бардів, реалізація продукції, виробленої в помістях, проведення різних лекцій і семінарів. Одноразовий членський внесок в ЦСРП — 20 грн., члени центру щорічно отримуватимуть інформаційний вісник. Є ідея проведення свят в поселеннях, під час яких бажаючі зможуть допомогти поселенцям-першопочатківцям і матимуть можливість познайомитися з господарями, що ще не знайшли собі пару.

Навколо Києва вже існують понад 10 груп і поселень, зібрані їх координати. Також Сашко розповів новини зі Східної України, де встиг побувати. Так, взяв землю в Чернігові, Сумах, Запоріжжі, Луганську (навіть в декількох місцях), у Донецьку створено 2 великі поселення (по 30-40 га), в Бердянську обаштувалися дуже близько до моря, в Криму освоєлися біля 90 га. В Білорусі ситуація сприятлива — влада підтримує ідею родових помість. У Латвії підприємець купив близько 100 га і передав їх під поселення (за 350 км від Риги). В Литві поселень поки що немає, є група однодумців. Цікавий досвід вінницької групи — як тільки в колективі виникали розбіжності, відразу призупинювалося вирішення питання щодо отримання землі. А один хлопець розробив свій проект і дав депутатам місцевої ради ознайомитися перед сесією, вони прочитали і сказали — "ми теж так хочемо" — й всі написали заяви на отримання земельних ділянок під родові помістя! Важливо, вважає Сашко, створювати образ, проекти, щоб можна було показувати місцевій владі.

Інший учасник, Андрій, сказав, що його група знайшла 24 ділянки (близько 30 га), але земля — в оренді, і адміністрація ще не розуміє їхніх цілей. Навів сумний приклад з іноземцем, який узяв в оренду багато землі і заповнив ринок насінням модифікованої кукурудзи.

Леонід Нижник з Кам'янець-Подільську вважає, що в Україні ще немає справжніх родових помість, але розповів про ярмарок, проведений у Києві, де продавалася продукція з родових помість (репліка: яких в Україні поки що немає", сміх та оплески); переконаний: для того, щоб іти на землю, потрібна гармонія, чистота помислів та матеріальна база.

Наступний учасник навів приклад сім'ї своїх друзів з-під Житомира (сім'я Сіриків), які за літо побудували в помісті будинок: жердини з лісу возили велосипедом, дах — очерет з глиною, всередині побілено, дуже затишно, дах без стелі, багато різнопланових вікон в 3 шибки, посередині хати піч повільного горіння (єдине, що придбали для будинку). Зимують там третю зиму, без електрики, купаються щодня, регулярно голодують, здорові, щасливі і молоді. Багато заготовляють ягід і грибів, на місяць витрачають на сім'ю 150 грн. для закупівлі продуктів, а заробіток мають від продажу виробів Вікторії. Почали копати екскаватором ставок, висадили багато кедрів.

Зараз вже сусіди поселилися поряд.

Ігор Івончик з Кам'янець-Подільську вважає, що існує 2 типи поселенців: одні хочуть відразу на землю, а іншим важливі стосунки в колективі — Ігорю до душі другий варіант. Його колектив вирішив діяти — займалися очищенням джерел, це дуже здружило всіх. Зрозуміли, що перш ніж узяти землю, потрібно її відчути, очистити (й на енергетичному рівні також), очиститися самим.

Руслан Стеценко, м. Київ (в інтернеті ім'я Форест) говорив про створення всеукраїнської газети "Бути добру" для творців родових помість. Багато цікавої інформації є в інтернеті, проте у більшості людей інтернету немає. Була створена всеукраїнська газета "Родовое именьє", але через цільову аудиторію (й анастасіївці, і ті, хто в очі не бачив книг В. Мегре) частина статей була не зовсім цікава, тому газета погано продавалася. Ми вирішили створити газету саме для читачів книг В. Мегре. Можна прислати для публікації практичний досвід. Все, що не поміститься в газеті, ми розмістимо на сайті.

Вячеслав Богданов, м. Київ, юрист — після прочитання 8-ої книги відчув, що справді потрібно створювати Рідну партію, як юрист розуміє — можна робити хороші речі з її допомогою: поширювати ідеї на політичному рівні, приймати закони і зміни до Конституції про виділення кожній сім'ї, яка бажає створити своє родове гніздо, одного гектара землі в довічне користування з правом передачі у спадщину. Один з напрямків — створення законопроекту "Про родові помістя і родові поселення в Україні". Вважає, що з реєстрацією партії поспішати не варто, спочатку потрібно фактично її створити, розробити проекти законів. Запрошує тих, хто розуміє важливість створення партії, приєднуватися до співтворчості.

Володимир Гробієвський, м. Кельменці — ініціатор збору підписів "звернення проти продажу землі".

Учасниця ініціативної групи збору підписів сказала, що звернення вони відправили і до Кабміну, і до В. Ющенка, і до Ю. Тимошенко. Їхні листи переадресували в Держкомзем, прийшла відповідь з вдячністю за турботу та повідомленням, що продавати землю може кожен громадянин і, якщо будуть зміни в законі, вони діятимуть для кожного громадянина. Ініціативна група поширює звернення серед тих, хто не читав книги В. Мегре (прим. редакції). Мета збору підписів: змінити свідомість суспільства: щоб люди зрозуміли, що продавати землю погано. Юридичної або іншої сили підписи не мають).

Один з учасників зазначив, що бувають ситуації, коли дозвіл на продаж землі не зашкодив би. Наприклад, паї, які не потрібні стареньким господарям, розширили б поселення, якби можна було б їх викупити.

Василь нагадав слова "по вірі вашій буде вам дано" та закликав ніколи не боятися того, що не отримаємо землі. Страх — це найбільша перешкода в нашому житті. Запропонував з весни проводити подібні масштабні зустрічі 1-2 рази на рік на природі. Визначити для цього однакові дати, тоді не знадобиться додатково сповіщати.

Любов Косякова, м. Київ (по відеоматеріалах круглого столу).

Повний варіант статті читайте на сайті
www.gazeta.zku.org.ua

Як повернути енергію Любові?

Мета Рідної партії — повернути в сім'ї енергію Любові. Завдання партії — це те, як досягти такої мети. Щоб визначити конкретні завдання, необхідно розібратися, чому енергія Любові не повертається, що саме їй заважає повернутися зараз.

А заважає їй повернутися спосіб життя людей і нав'язана сучасна система цінностей, тому потрібно їх змінити, щоб:

- сім'ї були щасливі і не руйнувалися;
- не було покинутих батьків і втрачених для суспільства дітей;
- жінки хотіли народжувати дітей;
- діти в сім'ях росли в любові, радості, в щасті та були фізично і психічно здоровими зі світлими думками, спрямованими на творіння.

Необхідно розробити та прийняти в країні ряд законів, а саме:

1. Розробити і прийняти закон про родові помістя;
2. Поетапно обмежити, а потім заборонити виробництво та продаж пива, вина, інших алкогольних та тютюнових виробів.
3. Заборонити рекламу в ЗМІ і на вулицях, звести її до довідкових видань.
4. Змінити систему народної освіти:
  - поетапно заборонити класно-урочну систему і створити умови для розвитку альтернативних систем освіти;
  - приділити особливу увагу суспільним предметам та відродженню національної свідомості.
5. Заборонити в ЗМІ та друкованій літературі пропаганду насильства, ворожнечі, наживи, сексу, вживання алкоголю, наркотиків і тютюнових виробів. Для контролю розробити і запровадити закон про суспільну експертизу.

6. Змінити систему влади, зробивши її максимально децентралізованою, коли люди в поселеннях самі вирішують свою долю.

7. Змінити систему оподаткування, поетапно звівши її до нуля, щоб люди приймали участь в громадських заходах тільки на добровільній основі, а допомога іншим була б виключно адресованою.

8. Заборонити продаж і вирощування насіння геномодифікованих рослин, а також виробництво продуктів харчування з їх застосуванням.

9. Поетапно заборонити використання в сільському господарстві неорганічних препаратів, штучних засобів захисту рослин.

10. Ввести штрафні санкції щодо промислових підприємств, які забруднюють навколишнє середовище — таким чином, їхня діяльність стане економічно нерентабельною.

11. Створити пільгові умови (на початковому етапі трансформації суспільства) для виробників та продавців екологічно чистої продукції та виробів народних промислів.

12. Поетапно обмежити і заборонити в країні видобуток корисних копалин. На початковому етапі створити максимально сприятливі умови для розвитку альтернативних поновлюваних джерел енергії, виробництва і транспорту, що не забруднюють планету, на основі відновлювальної сировини.

13. Заборонити в країні розробку і реалізацію великомасштабних проектів, пов'язаних з великими забудовами, штучними водосховищами, великими виробничими підприємствами та іншими техногенними утвореннями. Поетапно ліквідувати всі водосховища на р. Дніпро.

*Рафалович Владимир.
11.02.2006 р.*

Шлюбний зліт очима учасника

Ця стаття написана для того, щоб висловити свої погляди та пропозиції в організації шлюбних зльотів.

Шлюбні зльоти почали набувати все більшої популярності. Хочеться, щоб з самого початку вони відповідали своєму призначенню.

Оскільки такі зустрічі організуються для пошуку своєї половинки, то, в першу чергу, необхідно продумати програму зльоту, **спрямовану саме на пошук половинки**: наприклад, ігор, які допомагають зрозуміти, твоя це половинка чи ні. Це можуть бути тактильні, інтелектуальні ігри, на кмітливість та на розкриття здібностей людини. Окрім цього, важливо, щоб були ігри, в яких зникав би штучний образ та звична "маска" людини, щоб кожен був таким, яким він є насправді.

Це один цікавий момент. Варто проводити зліт окремо від інших заходів (конференцій, зустрічей друзів, ярмарків, бардівських фестивалів і т.п.).

Так, якщо "змішати" зліт з цими заходами, то приїде багато людей не для пошуку своєї половинки, а для того, щоб поспілкуватися, відпочити і весело провести час.

А як бути тим, котрі приїхали знайти свого єдиного (кохану)? От наприклад, він або вона вподобали собі когось. Але хто знає, з якою метою ця людина приїхала сюди — на зліт, як і ти, чи може на конференцію, або на

ярмарок (подивитися продукцію), чи послухати бардів. Можна підійти і прямо запитати про це. Але яка буде реакція (якщо ця особа не шукає половинку), і ти запитаєш: "А ти теж приїхав(ла) знайти свою половинку?" І увіть: ви зібралися з духом, підійшли, запитали, а у відповідь "ні". І так може бути і вдруге, і втретє. Я думаю, що багато хто після першого ж "ні" розчаруються.

Можна учасників, котрі шукають половинку, яким позначити: зав'язати червону ниточку на палець (як це було в Кірові) або щось інше. Тоді доведеться ходити і дивитися кожному на палець (ще спробуй вгадай, на якому ж пальці у нього зав'язана ниточка!). Крім того, коли всі люди приїжджають з однією метою (бажанням) знайти свою половинку, то реалізація бажань (від колективної думки) в кілька разів підсилюється і атмосфера панує відповідна. Якщо на шлюбний зліт хочуть приїхати барди, то добре було б, щоб приїжджали ті, які теж шукають половинку.

А якщо приїдуть люди з різними думками, бажаннями, то атмосфера і сама картина заходу буде схожа на "базар". До того ж, може бути така ситуація, що людина приїхала з бажанням знайти свою половинку, а, побачивши там ярмарок, конференцію разом

із зльотом, вона почне розсіювати (відволікати) власну думку від первинної мети свого приїзду і шансів зустріти свою долю стане набагато менше.

На шлюбному зльоті в Мінську (що проводився разом з конференцією) було достатньо людей, які приїхали з іншою метою, проте брали участь в іграх і конкурсах для пошуку своєї половинки "за компанію" або щоб не нудьгувати.

Якщо організатори об'єднують шлюбний зліт разом з іншими заходами, то нехай пишуть, з якою метою він проводиться і як реально посприє "пошуку половинки", а не звичайному знайомству людей в танцях, спілкуванні і т.п. Якщо шлюбний зліт проводиться разом з іншими заходами, то про це варто вказувати (наприклад, з бардівським фестивалем, з ярмарком творців родових помість і т.п.), щоб не вийшло так, що приїхавши на зліт людина виявляється переважно на фестивалі або

конференції. Якщо все-таки хтось дуже хоче провести шлюбний зліт разом з іншими заходами, то краще щоб ці заходи проводилися хоч би на невеликій відстані один від одного.

У деяких людей є бажання під назвою "шлюбний зліт" (тільки через те, що на захід під такою назвою приїде багато людей) провести захід іншого характеру, в якому ця особа зацікавлена особисто.

Було б чудово, якби організаторами шлюбних зльотів виступали люди, котрі самі шукають свою половинку, бо в них думка спрямована на пошук коханої людини, а не зайнята розв'язанням інших питань.

Дуже хочеться, щоб більше виникало люблячих і щасливих сімей саме завдяки шлюбним зльотам.

*З повагою і відкритою душею,
Вячеслав Богданов та Руслан Стеценко.*

Кропив'яні сорочки шиють по "викрійках" Андерсена

Сучасна легка промисловість робить одяг з будь-чого — синтетики, вовни, бавовни, льону і т.п. Проте Наталія Дробкіна з Мурманська знехтувала світовим досвідом і вирішила робити одяг з кропиви.

Кропив'яні футболки, шалики і шарпетки можуть стати конкурентоздатним різновидом повсякденного та святкового одягу і зайняти своє місце в елітних магазинах. Бур'ян, що викликає роздратування у туристів і ненависть у садівників, може вивести нашу моду на нові рубежі. "Дрібнички з кропиви хоч і обійдуться дорого, але це натуральний, навіть корисний для здоров'я одяг. Їх можна сміливо виводити на світовий ринок", — вважає Наталія Дробкіна.

На реалізацію пілотного проекту витрачено 130 кг кропиви — саме стільки збрала та використала за 1,5 місяця експерименту Наталія Дробкіна.

Все нове — добре забуте старе. Вперше робити одяг з кропиви люди почали ще кілька тисячоліть тому.

З довгих і міцних волокон кропиви виготовляли пряжу для тканини, що йшла на пошиття одягу, вітрил і мішків. З неї ткали килими, робили мотузки і канати, плели риболовні сітки. Кажуть, на західному березі Ладозького озера археологами була знайдена риболовна сіть, сплетена з кропив'яних волокон ще в кам'яному віці. Врешті-решт, недарма героїня казки Андерсена "Дикі лебеді" врятувала своїх братів від злих чар за допомогою кропиви. Нарвавши кропиви, вона розім'яла її стебла, напярала ниток, а потім виготовила з них сорочки-кольчуги, що повернули братам людську подобу.

"У казці відбилася давня віра людей в чудодійні властивості тканини з волокон кропиви, здатної нібито оберігати людину від злих чар і лихого ока, а також зцілювати від різних хвороб. Недаремно з кропив'яної пряжі в'язали шарпетки, які носили при ревматичних болях, пояси, що використовувалися при радикуліті і мігрені", — розповідає Наталія Дробкіна.

Першою кропив'яною роботою Наталії Дробкіної був шалик. Правда, Наталія не стала його носити, а дбайливо зберігає як раритет. "Я живу в звичайній міській квартирі, і весь процес проходив на очах моїх домочадців. Що думали вони, я не знаю, хоча здогадуюсь, — сміється Наталія. — Єдиним, по-справжньому щасливим, членом сім'ї через створений безлад виявилася молода кішечка".

Як не дивно, але рослиною, що вдосталь росте навіть в межах міста, Дробкіна зацікавилася на одному з форумів в інеті. "Я натрапила на обговорення питань виготовлення кропив'яної пряжі. Власне кажучи, там були одні запитання, а ось відповідей не було. Тоді і довелось

власноруч спробувати попрацювати з кропивою, — згадує Наталія Дробкіна. — Захотіла перевірити, чи можна насправді в домашніх умовах отримати волокно. Тому я не стала займатися виготовленням верстатів і устаткування для обминання, тріпання і ошмигування. Все, що я використала — це ножиці, ніж, залізну щітку-гребінець і електропрялку".

Найкраще в кропив'яній справі — щітка з дрібними голочками-зубчиками, такими щітками розчісують пуделів. Наталію влаштувала електропрялка лише з приводом (рос.пр.ивод) для ніг — в цьому випадку руки завжди залишаються вільними.

Головне в кропив'яній справі — правильно заготовлена сировина. Збирати кропиви краще в суху погоду в другій половині дня. "Рукавички я використовувала гумові щільні і довгі, які є в будь-якому господарському магазині. Ще знадобився ніж або ножиці, щоб зрізати стебла", — розповідає Наталія.

У кужеля, отриманого із зеленої кропиви, ніжно-зелений колір. Проте, трішки терпіння і вона втрачає хлорофіл, стає жовтувато-білою. Вибілювання псує пряжу, хоча вона набуває ідеально білого кольору. Для прання волокна Наталія використовує тільки дитяче мило. В результаті з 4,5 кг кропиви виходить 35-40 грам волокна, яке вимагає подальшої обробки. Потім залишається всього 10-15 грам — саме вони і йдуть на сорочки.

"Результат отриманий. Тепер потрібно відпрацювати технологію, щоб швидко і якісно можна було зробити будь-яку річ", — ділиться планами Наталія Дробкіна. Втім, всіх секретів вона не розкриває: "До осені готуємо випуск комп'ютерного мультимедійного диска, де буде багато інформації, зокрема по кропиви. Тому більшість ідей і секретів сьогодні становлять комерційну таємницю". Правда, кажуть, що кропив'яні сорочки дуже цінують на Заході, причому вартість вимірюється сотнями і навіть тисячами доларів. Але це ексклюзивний продукт "від кутюр", і масового поширення за кордоном він не набув.

Наталія Дробкіна — людина непересічна. Наприклад, розробила технологію виготовлення паперу з твані. Ось лише кашу з сокири варити не пробувала, говорить, що нерентабельно — сокири нині дуже дорогі.

"Носити кропив'яний одяг і я, і мої близькі, і багато моїх друзів готові, — розповідає Наталія Дробкіна. — Але це не означає, що потрібно вбратися в дрантя з трави і шкандибати у такому вигляді по місту. А ось різні футболки, в'язані кофтини, домашні капці — це те, що потрібно споживачеві. Врешті-решт, це і корисно, і з позиції виробництва екологічно чисто".

Усе стало реальним

На початку січня 2006 року я мала нагоду поспілкуватися з Тріною Скрипкіною, поміщицею із Луганська, котра вже два роки живе на своїй землі, створює разом із сім'єю та сусідами родове поселення біля села Дубове в Луганській області.

Т. Трино, розкажіть, будь ласка, з чого все почалося?

І. У 2002 році прочитали книги В Мегре. До чого ми тоді могли прийти? Тільки до дольменів. Тому кинулися всі туди. Поїхали, там зустріли багато людей, побачили, що все вже діє. Побачили дітей, які дуже відрізнялися від звичайних ("нормальних"). Відчули ту атмосферу, яка панувала між людьми. І додому ми з чоловіком повернулися вже впевнені, що повинні жити саме так. Почали шукати однодумців. Давали оголошення в газети, робили вкладиші в книжки, скинули інформацію в інтернет. Люди на той момент уже "дозріли". Ті, хто чекав цього "вибуху", склали "кістяк" і зараз є основою організації та поселенців. Ми тоді дуже активно спілкувалися, обговорювали; бракувало інформації — ми її збирали. Влітку взяли участь в Каравані, знову подорожували. Врешті-решт інформації накопичилося багато, і прийшов час застосувати все на власному досвіді.

Т. Тобто треба було переходити від теорії до практики.

І. Так, почали шукати землю. Займалися цим майже місяць, об'їхали всю область. Спочатку ми опрацювали накопичену інформацію. Зв'язалися з організаціями, які нам могли підказати, де екологія "шкунгає", а де все ще є чорноземи. Намітили основні напрями своїх дій і зібрали великий автобус, організували всіх охочих. Проїхалися по трьох намічених ділянках. Але ми не очікували, що люди розійдуться в поглядах, і навіть не за способом мислення, а швидше за вподобаннями: кому яка земля припала до душі. На той момент ми вирішили, що це навіть краще. Потім почали оформлення документів і отримали їх в лютому 2005 року.

Т. Скільки людей узяли землю в вашому поселенні?

І. Нам виділили 49 га, якщо розділити на сім'ї, у нас вийшло 25 сімей.

Т. Де знаходяться ваші землі?

І. Це Ново-Айдарський район, село Дубове. В радіусі 10 км від нас немає жодної траси. Майже "дикі" місця. Можна сказати, ми про таке мріяли, але, водночас, це стало проблемою. Хоча хто бажав (у нас там і літні люди, і з хворими ногами), той доходив. А в кого бажання було меншим, той виправдовувався тим, що важко добиратися. Від Луганська 60 км, від районного центру — Новий Айдар — 12 км, туди, зрештою, пішки можна дійти. Від Бахмутовки — 10 км, і 8 км до Гречишанської зупинки. Вийшло, що наше поселення, ніби на віддалі від інших навколишніх сіл. Коли я туди приїхала, я просто бігала по полю, і кричала — ось воно моє! Як же там було гарно! Ми, доки землю оформлювали, приїжджали туди тричі на тиждень, і завжди з ночівлею.

Т. Де ви ночували?

І. Нам місцеві жителі відразу запропонували будиночок, ми в ньому жили. Майже півроку жили, а потім цей же будинок і викупили. Землю взяли, яка зовсім поряд з селом межує. Вона і належить до сільської зони. На той момент була пасовищною. Ландшафт дуже різноманітний: навколо ліс, нерівний, гористий рельєф, багато джерел.

Т. Хоча ви лише цього року оформили землю, але ви ж, здається, раніше її почали освоювати?

І. Так. Ті, хто відчув, що це їх Батьківщина. Декілька сімей відразу, як тільки визначилися, поїхали і купили хатини. Влітку живемо там, виїжджаємо разом з дітьми. Хотілося б, щоб всі сусіди разом, одночасно, туди виїхали. Дехто ще до отримання документів намагався щось саджати на своїх ділянках. А загалом всі чекали, звичайно, остаточного оформлення землі. Зараз вже одержали документи, і ті, хто їздив, ті і досі приїждять. Документи, в жодному випадку, не є стимулом, поштовхом до дії. Люди, які насправді прагнули рідної землі, навіть не бачили перешкод і не думали, що їм могло щось завадити.

Т. А, скільки ділянок освоювалось цього літа? Чи були такі однодумці, які взагалі не приїжджали?

І. Так, були люди, які не приїхали навіть на розмітку. "Горіли" сильно, але тепер виходить, що ми їх начебто дістаємо питанням: "Коли ви поїдете на землю?" А вони чекають, доки в місті вирішаться всі питання. А ніколи не вирішаться! Треба чітко ставити основну мету. Або жити в місті, або в родовому помісті. З цим треба чітко

визначитись в перехідний період.

Т. Щось вже побудували?

І. Нічого ще не будували, лише саджали все. У кожного різне уявлення стосовно того, як садити. Так, дехто бачить свій сад, город і т.п. тільки з зернят, насіння — навіть не хочуть витратити гроші на саджанці. Дуже багато поселенців приїжджали на свою землю на час відпустки, ставили намети і озвичувалися. Забивали кілочками біля тих місць, де вони щось посадили. Були такі, хто садив саджанці. Але намагалися їх не купувати, а садити те, що збирали по сусідах, по родичах. Зазвичай до сезону вже кожен знав, де копати і взяти собі саджанці: там — горіх, там — вишню, там — сусідка сказала: "У мене яблуня хороша". І, в принципі, накопували, був би тільки час все посадити. Але виявляється це набагато довше, ніж здається. Буває так — привозять купу саджанців, а посадити їх просто не встигають, тому що субота і неділя — це надто мало. А багато хто приїжджає просто на день — туди і назад.

Т. Можете поділитися власним досвідом?

І. Спочатку ми просто активно спілкувалися, збиралися двічі на тиждень. Обговорювали проекти. Всі проекти робили на папері, потім створили макети, зробили пересувні дерева, все в масштабі (знали вже свої ділянки). Ми зробили чіткий проект. І, знайомлячись поступово з ландшафтом ділянки, відразу розставляли все на макеті. Коли дізнавалися нову інформацію — дещо змінювали, було дуже зручно. За зиму так усе створили, що ледь дочекалися весни, був страшний порив — вже все, тільки б туди приїхати! І, не чекаючи остаточного оформлення землі, взяли будиночок в селі та почали втілювати наш проект. То був наче випробувальний полігон. Спочатку передбачалося, що будиночок буде спільний — для всіх, потім якийсь ніхто не виявив бажання, і ми з чоловіком самі почали його облаштовувати. Ми чітко собі уявили — дуже хочемо пасіку. Потім "намріялось" полуничне поле. Це все, що зробили в перший рік. Ми засадили чотири сотки полуницею, як тільки приїхали. Знову ж таки, нічого не купували — нам друзі накопали першосортної полуниці. Закаляли в деяких місцях огорожу, врахувавши, що вона згодом розростеться. Все виходить дешево, якщо добре подумати. Крім того, ми купили цілу пасіку, там було все потрібне. Почали на практиці свій проект перевіряти. Тоді вважали, що взимку усе вивчили, врахували. Зараз вже два роки "тренуємось", і змушена визнати, що я взагалі нічого не знаю. Цього року я побувала на Краснополянській пасіці в Росії. Це дослідницька пасіка, найбільша в колишньому Радянському Союзі. Я там працювала помічником бджоляра. І чим більше працюю, тим більше розумію, що нічого не знаю. Але було дуже цікаво, тому що мала до цього величезне бажання. Що ми ще зробили? Наступного року виникла нова ідея. Ми заклали виноградник з живців, теж абсолютно безкоштовно. Знайомі нам нарізали десь 400 живців. Все це взимку, в лютому, заготували, посадили. Потім навесні вивезли. Саджали самі дуже довго, тому що нікого не залучали до цієї роботи.

Т. Це ви вже в помісті робили?

І. Це всі ми разом робили на земельній ділянці біля спільного будиночка в селі. Завдяки тому, що купили будинок, це стало реальним. Там можна жити. Ми просто залишили роботу, залишили все, що було в місті, навіть недороблене, і відразу переїхали туди. Того ж року прожили там майже всю зиму (до лютого), в місто приїхали лише на два місяці і знову повернулися на свою землю. Це дуже допомогло всім. Наші друзі могли завжди приїхати, зупинитися у нас, оскільки був будинок. Потім стало три будинки. Почали приїжджати гості з інших міст. Вони могли зупинитися на вихідні, побути тиждень, як у кого відпустка. Походити навколо, побачити всю красу, зрозуміти, чи їм це потрібно, і потім вже займатися землею.

Т. Якщо хтось захоче приєднатися до вас, чи є така можливість?

І. У нас є така можливість в самому селі. Зі ста будинків лише двадцять обжиті, та й то більшість належить дачникам. Кожна садиба має близько 60 соток,

а є такі, що й по гектару. Фактично село вимерло. Можна навіть узяти гектар, вже з будинком, з архітектурним планом.

Т. Ви запрошуєте до себе нових сусідів?

І. Звичайно, ми не просто запрошуємо, ми їх чекаємо! Душа болить — чому вони ще не тут? У нас чудове місце! Навколо ліс, в основному сосновий. А чому село називається Дубове? Та тому що там багато дубових насаджень. Коли ми вперше побачили ці величні старі дуби та ялини, було враження, ніби потрапили в казку. Просто дивовижна картина! В самому селі — озеро — півтора гектара. Та нещодавно там греблю прорвало (нам обіцяли вирішити цю проблему) і озеро дуже зміліло, але все рівно гарне, наче велике дзеркало...

Років десять тому за селом був полігон площею близько тисячі гектарів. Тепер це просто велика вільна ділянка землі, поросла травою з гористим ландшафтом. Минулого року ми назбирали там багато грибів, зокрема білих, та таких великих, що один гриб рукою не обхопиш. Всі дивувалися, звідки ми їх веземо. Хоча ми, міські жителі, ніколи грибами не займалися і тому мало про них знаємо. Але за цей рік стільки всього дізналися — і куштували, і солили їх аж донесочу.

Що ж до ділянок, які ми взяли, вони всі нерівного ландшафту. Крім того, там багато джерел. Також є підземне озеро. Свердловина дуже глибока і вода чиста-чиста. В лісі теж є джерела — туди їздять всі по воду. Раніше ми їздили на Ільїнське джерело, а зараз звідси возимо воду в місто. В селі у нас є криниця.

Т. То Ви воду з колодязя берете?

І. Так, там скрізь колодязі. І буває так, що воду можна прямо зачерпувати відром. До речі, коли ми робили план нашої ділянки, то там, де ми хотіли, щоб було джерело, насправді був пагорб — і звідки ж води взятися? Але одного спекотного дня ми помітили, що на пагорбі зеленіє травичка. Взяти лопату, викопали криницю, а там — вода врівень землі, уявляєте, — на горбі! Горб дуже високий. Тепер ми збираємося там виноградник розбити. А з цього колодязя можна п'ять відер води за раз набрати. Трішки походив — він знову наповнився. А поряд ми викопали копанку, схожу на ванну. От як йдемо до села з електрички, обов'язково в своїй копанці купаємося, на травичці полежимо. Там дерева навколо всі чудово

прижилися, хоча літо було сухе. Ми їх кілька разів полили, і все. От як помріяв ти, навіть якщо мрія здається нереальною, вона все одно матеріалізується.

Т. Чим ще ви займаєтесь?

І. На даний момент школою. Я побувала в школі Щетиніна та домовилася, щоб частина наших дітей там навчалася, і ми могли набути досвіду в організації альтернативної школи. Це було позаминулого року, а цього року влітку туди поїхало 15 чоловік.

Т. З вашого поселення?

І. Не тільки з нашого поселення, а взагалі з Луганської області. Зустріли нас привітно. Щетинін дав можливість всім дітям випробувати себе. Але ми зіткнулися з тим (і батьки були до цього не готові) що не всі діти захотіли там лишитися. А деякі, навпаки, їхали туди без бажання, а побувши там, зрозуміли, що це їм до душі. І ми зараз обмірковуємо, чому так трапилося, хоча ми їх готували рік, збирали разом, намагалися створити єдиний колектив, щоб вони не почувалися самотньо. Хотілося, щоб вони залишилися єдиною командою, навіть будучи далеко від батьків.

Т. Скільки дітей лишилося в школі?

І. Четверо. Взимку вони повернулися. Добре, якби така школа була тут, в поселенні. Їм там було дуже цікаво.

Т. А яку ви хочете зробити школу?

І. Ми хочемо створити не стільки школу, скільки, власне, "вийти з системи". А далі можна формувати процес навчання. Законодавство дозволяє батькам навчати дітей вдома. Можна знайти репетиторів, які корегуватимуть цей процес і допомагатимуть дітям в навчанні.

Т. У вас багато думок і напрацювань з цього приводу?

І. Так, але ще хотілося б створити сильну команду — нехай і невелику, але щоб кожен був генератором думок, ідей. Команда готових до дій. Решта людей приєднається згодом. Багато хто говорить: "Ви нам покажіть, дайте поштовок, і ми підтримаємо". Потрібні люди, які можуть зберегти та передати цей вогонь завзяття іншим.

Т. Я відчуваю, що тепер вам лишається тільки приймати гостей влітку.

І. Так, дай Боже.

Матеріал підготувала Тетяна Шевченко.

Повний текст інтерв'ю читайте на сайті gazeta.zku.org.ua.

Енергетична робота з деревами

В дружбе с лесом надо жить:

Где ель — там молиться,

У березы — веселиться,

У сосны — целиться,

У дуба — креститься,

У осины — каются,

У акации — общаются.

Спілкуючись з деревами на енергетичному рівні, можна лікуватися, позбавлятися від усього бруду, дрібних чвар, турбот, переживань, відновлювати сили після великих фізичних навантажень, тренувань, бігу, стресів, після алкогольних труднощів тощо. Від дерева ви заряджатиметесь чистою життєвою енергією, настроєм на добро і творчість.

Пройдіть парком або лісом з метою знайти своє дерево (породу, що дає вам енергію). До загальновідомих дерев, що дають енергію, відносяться: дуб, сосна, береза, клен, бук. Одне або два з них — ваше. Дерева вибирайте могутні, гіллясті, з прямим стовбуром без сухих гіляк, що ростуть на хорошому місці.

Підходячи до дерева, відчуйте до нього доброзичливість. Обійміть, поговоріть з ним, встаньте до дерева спиною (торкаючись до нього потилицею, спиною і долонями рук) і немов пошліть все ваше тіло на стовбур і крону. Кожне дерево відповість по-своєму: одне поставиться до вас з симпатією, інше буде байдужим, третє відреагує негативно — в тому разі, якщо ви, наприклад, маючи в даний момент великий запас енергії, захочете зарядитися ще (дерево відштовхуватиме вас, почнетесь серцебиття тощо). Якщо це ваша порода дерева, то реакція буде приємна: тепло, поколювання долонь, хвилі енергії, що йдуть по тілу, бажання заплющити очі, спокій. Не зачехтесь міняти позу, йти.

Якщо є позитивний контакт, спробуйте відчуті коріння дерева і рух соків із землі по корінню, стовбуру і кроні вгору, розтікання їх по листю. Потім відчуйте, як Космос спускається через повітря вниз по листю, стовбуру, спрямовується в коріння, йде в землю. Так здійснюється великий енергообмін між Космосом і Землею. Підключитися до нього. Але особливо довго залишатися біля дерева не варто. Залежно від ваших відчуттів, один сеанс може продовжуватися від 5 до 15 хвилин. Надлишок енергії теж ні до чого. Тільки у разі сильної слабкості, виснаженості і браку життєвих сил є сенс спілкуватися з деревом 30-40 хвилин.

Кожне дерево має якісно іншу енергетику: енергетика дуба жорсткіша, ніж енергетика берези або сосни; спілкування з кленом підбадьорює, вселяє оптимізм; а верба — заспокоїть; осика втамує біль (головний зубний, ослабляє інші); тополя і вільха (дерева, що забирають енергію) заберуть надлишок енергії в ті дні, коли недобре від її надлишку і людина не знаходить собі місця. До всього іншого, тополя дає відчуття перспективи і простору, знімає метушність і дратівливість, але до нього треба підходити, маючи надлишок енергії!

Перші 1,5 місяця слід ходити до дерева або до дерев щодня на 5-15 хвилин: ви набуватимете досвід відчуттів, і зміцняться сили. Потім варто тільки підтримувати себе, проходячи до дерева 1-2 рази на тиждень.

Якщо ваше дерево не знайдене одразу, то прийдіть завтра. Є дні, коли все в природі завмирає. А коли навчачитесь відчувати кожне дерево, то зможете свідомо підбирати необхідне вам саме сьогодні, а спочатку просто спробуйте, покладаючись на відчуття і власну інтуїцію.

Людмила Серебрякова
"Пульт управління здоров'ям"

Календар сільськогосподарських робіт на 2006 р.

	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
Посадка рослин кореня	19, 21, 22	15,16, 17,19, 25	15, 16, 17, 18	11, 13	10, 19	5, 6, 8, 10	3, 4, 5, 31	1, 27, 28	23, 24, 25	10, 20, 21, 22	16, 17, 18	13,14, 15, 16
Посадка рослин листка	25, 26	11, 12, 21, 22	10, 11	7, 16, 17	3, 14, 15	1, 10, 28	7, 8, 26	5, 21, 22	1, 17, 18, 28	1, 17, 18, 28	11, 12, 21	8, 9, 19
Посадка рослин квітки	23, 24	9, 10, 19, 20	8, 9, 19	5, 6	2, 5, 7, 12,	9, 26, 27	6, 23, 24, 30	2, 19, 20, 29, 30, 31	26	12, 13, 14, 23	19, 20	6, 7
Посадка рослин плоду	15, 16, 17, 18,23	15	12, 13, 14	8, 9, 10	4, 5, 6, 7, 8, 16	2, 3, 4, 7, 29, 30	2, 27, 28	23, 24	19	16, 17, 18,	13,14, 15	11, 12
Обрізка плодкових дерев і винограду	15, 16,17, 18, 23	15	12, 13, 14	8, 9, 19	16, 25	12, 13, 21, 22	----	14, 15, 24, 25	11, 19, 21	8, 9, 16, 17, 18	12, 13, 14, 15	11, 12
Заготівля виноградних школок	12, 13	8, 23, 24	3, 4	----	----	----	----	----	10, 11, 12	8, 9	----	4
Дні, сприятливі для прополювання	----	----	----	8, 9, 10, 21, 22	5, 6, 7, 18, 19	5, 6, 7, 18, 19	1, 12, 26, 27, 28	22, 23	19, 20, 21	----	----	----
Лікування дерев обрізанням	----	----	----	27	25, 26, 27	25	24, 25	22, 23	21	----	20	----
Дні, несприятливі для садово-городніх робіт	30	5, 6, 18,27	28	12, 14, 15, 25	17, 18	16, 24	13	3, 10, 11, 13	3, 4, 8, 16, 22	----	4, 9, 23	1, 2, 3, 17, 28
Заготівля деревини для будівельних цілей	----	1, 2, 3, 28	1,2	----	----	24	----	----	8, 9	5, 6	2, 3, 29, 30	1, 26, 27, 28
Особливо міцна деревина	----	см. ссылку 1	25	----	----	29	----	----	----	----	17, 18, 19	----
Вогнетривка деревина	----	----	1	----	----	----	----	----	----	----	----	----
Деревина, що не гниє	25, 31	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----
Викорчовування лісу /не виростає знову/	----	----	----	----	----	18, 22	30	15	8	----	----	----
Пошук і облаштування джерел води /криниці, струмки/	----	1, 2, 3	1, 2	24, 25, 26	22, 23	18, 19	15, 16, 17	----	----	5, 6, 7	2, 3, 29, 30	1, 26, 27, 28
Найуспішніше прання і вологе прибирання	15, 24, 25	20, 21, 22	20, 21, 28, 29	16, 7,24, 5, 26	14, 15, 22, 23	18, 19	15, 16, 17, 22, 23, 24	11, 12, 13, 18, 19, 20, 21	8, 9,15, 16, 17, 18	12, 13, 14, 15	8, 9, 10, 11	6, 7, 8, 18, 19
Підстригання і лікування волосся	16,17, 18	12	12, 13	8, 9, 10	5, 6, 7	1,2,3, 29,30	1,26,27, 8	24	19, 21, 23, 24	16, 17, 18, 22	12, 13, 14	9, 10, 11

Посилання 1 — деревина, яку заготували в лютому після заходу сонця, з часом стає дуже твердою, міцною.

Пояснення

За способом догляду (посадка, пересадка, обробка) автор ділить рослини на чотири категорії:

1. Рослини кореня — редиска, морква, буряк і ін., — у яких необхідно отримати розвинену кореневу частину;
2. Рослини листка — капуста, салати, петрушка та ін., — у яких потрібно отримати розвинену листяну частину;
3. Рослини квітки — всі квіткові рослини, — у яких необхідно отримати розвинену квітку.
4. Рослини плоду — огірки, гарбузи, томати, плодові дерева, злаки та ін. — у яких потрібно отримати розвинений плід.

Особливі дні

1. Прививати живці та виноградні паростки для щеплення краще 23 і 24 лютого. Дні, сприятливі для щеплень, — 27 і 28 квітня.
2. Внаслідок обрізання або пошкодження дерева, коли Місяць у повні, воно починає хворіти і може загинути.
3. Дні, сприятливі для щеплення, — 27 і 28 квітня.
4. Зрізані 18 червня (до 12 годин) трава, чагарник, дерева і рослини "на тілі" знову не відростають.
5. Заготівля особливої деревини:
  - 2 листопада — береза і липа;
  - 3 листопада — ясен і ліщина;
  - 8 листопада — дуб, тис, горобина;

- 13 і 22 листопада — в'яз;
- 7 грудня — слива, ялівець, туя, граб;
- 17 грудня — ясен, слива, ялівець, туя, граб;
- 24 грудня — в'яз, слива, ялівець, туя.

6. Заготовлювати деревину для меблів краще 21-28 грудня.

7. Деревина, яку заготували 1 березня після заходу сонця має гарні вогнетривкі властивості.

8. Поливати кімнатні квітки краще, коли Місяць знаходиться в зодіакальних знаках стихії води (Риби, Рак, Скорпіон).

9. Стригти волосся краще, коли Місяць знаходиться в сузір'ї Лева або Діви.

10. Прати, робити вологе прибирання і виводити плями ліпше за старого Місяця, коли він перебуває в зодіакальних знаках стихії води.

(Примітка ред.: "школкою" (рос.) називають ділянку землі, на якій вирощують саджанці з живців (рос. "черенки"). Ділянку для школки підбирають таку, щоб виноград був гарно освітлений сонцем протягом дня і провітрювався з усіх боків. Для гарного розвитку саджанців та коренів земля повинна бути пухкою і добре вгноєною. Також, "школками" називають виноградні живці).

Календар складений Гуменом С. І. на основі рекомендацій М. Тун і І. Паунгер. Використовувати наведені календарні дати краще тільки для поточного 2006 року. Автор радо чекає ваших відгуків стосовно практичного застосування даного календаря за адресою gsi68@yandex.ru.

Вірші

Покохала українца,
З чорними бровами
І для нього народжу я
Доньок із синами.

З ним в любові сад саджаєм
Острівочок раю.
З ним ми вічно будем жити
В цім раю, я знаю.

Виростатимуть тут діти,
Щасливі, веселі.
Сміхом, радістю наповнять
Райську цю оселю.

А як виростуть великі
То підуть по світу
Знайдуть свою половинку
Щоби рай творити.

Поступово так розквітне
Земля наша ненька
Сім'я наша розростеться
Хоч зараз маленька

А як прийде час спочити
То продовжать справу
Щоби знов нас відродити
Для любові й раю.

Марина Балун, Київська обл.

Каші без вогню

Коли я жив в міській квартирі і думав про життя в помісті, шукав альтернативу благам цивілізації, мені стало цікаво — як приготувати звичайну кашу (гречану, пшеничну, вівсяну, перлову і т.п.), без використання вогню або електроплитки, тобто як уникнути термообробки цих продуктів? Відразу згадалося, як моя тітка заливала водою квасолю і залишала її на ніч, щоб вранці швидко зварити суп (квасоля за ніч розбухає, тому її не потрібно довго варити). У мене виникла ідея зробити те саме зі злаками. Як же я здивувався, коли замочена гречка була абсолютно готова до вживання, і її не треба було варити! Одроздую скажу, що смак такої гречки мені не зовсім сподобався (як правило, я додавав у кашу сіль і вершкове масло), але цьому була причина — звичка. Коли я згодом перейшов на "сиродство" і відмовився від солі та цукру, то оцінив переваги таких каш, оскільки став добре відчувати смак кожного продукту. Споживаючи гречану кашу із сіллю та вершковим маслом, ми в основному відчуваємо смак приправ, а не самої гречки.

Поекспериментувавши із замочуванням різних злаків, я склав таблицю мінімального часу, потрібного для

приготування конкретної каші:

Назва злаків	Мінімальний час замочування (у холодній воді)
Гречка	1 година
Пшениця	30 годин
Жито	12 годин
Овес	4 години
Ячмінь	2 години
Рис	70 годин
Житні, вівсяні, пшеничні пластівці	5-10 хвилин

Як видно з таблиці, рис треба замочувати найдовше. Одна радість — він у нас не росте. Цікаво що, замочений рис "чистить" зуби, тобто зчищає наліт, а варений — сприяє утворенню нальоту.

Хочу трішки зупинитися на гречці. Та "гречка", яку Ви купуєте в магазині (коричневого кольору), є **ЖАРЕНОЮ!** У звичайного насіння гречки видаляють зовнішню (чорну) оболонку механічним методом, після чого очищена гречка має зеленуватий колір і на смак дуже відрізняється від магазинної. А зараз уявіть — Ви купуєте смажену гречку, після чого варите її (потім, як правило, через кілька годин знову розігріваете), в результаті Ви вживаєте вдвічі понівечену гречку!

Замочені злаки залишаються "живими" (можуть прорости), вони віддадуть Вам всі корисні речовини, а зварені "похвалитися" цим не можуть — термічна обробка вбиває їх і значно зменшує вміст корисних речовин.

Вищенаведена таблиця дійсна тільки за температури повітря не нижче +1°C, оскільки в природних умовах зимою при замочуванні вода просто замерзає — ще один привід, між іншим, для роздумів щодо харчування в помісті: чи взагалі потрібно їсти злаки взимку... Але це вже інша історія.

Невідомий Олександр

Група "Сотвореніе", м. Київ
www.sotvorenne.kiev.ua

МЕД І ЗДОРОВ'Я... І ТЕ, Й ІНШЕ - ВСЕ В ОДНІЙ КОЛОДІ

Чим відрізняється домашнє яечко від інкубаторського? Свіже парне молоко від своєї корови або кізочки, що нагуляла його на чистих і ароматних заливних луках, від того, що отримують на фермі, нехай навіть і обладнаної за останнім словом техніки? Морква і яблука зі свого саду і городу від тих, що вирощені на колгоспному полі?

Тим же відрізняється і мед з колоди від меду з вулика, навіть при самому "щадящому" режимі їх утримання. І це не казка, не плід моєї фантазії і уяви, а жива реальність, перевірена мною на практиці.

Переді мною — дві банки з медом: одна — з колоди, інша — з вулика... Увесь рік вулик і колода стояли в 15 метрах один від одного, але це два різних світи, два різних життя, два різних смаки, два різних аромати. Хто коштував на конференції в Геленджіку цього року, той підтвердить. Все почалося з колоди, але плавню перетекло у вулик, оскільки рої у вільному польоті нині у великій "шані". Бджолярі не люблять цього процесу, всіляко його попереджають, тими або іншими способами втручаючись в життя бджіл. Це не вигідно — сім'я збере менше меду, хоча ще Буткевич, відомий російський бджоляр, підтверджував неефективність протироевих прийомів, активно використовуючи рої, що вилітають, для створення великих сімей "медовиків". Ці сім'ї, в цілому, збирали значно більше меду, ніж навіть сильні сім'ї, які, здебільшого прагнуть утримувати сучасні бджолярі.

Загалом, після декількох спроб роздобути рій, мені довелося піти протореним шляхом: купити бджілопакет, доставити з нього сім'ю і отримати від неї рій, — можливо, це, на даному етапі, один з найоптимальніших варіантів заселення колоди, але тут все, звичайно, залежить від місцевості і "старанності" оточуючих вас бджолярів.

Отже, через обставини, що склалися, мені довелося освоювати технологію утримання бджіл у вулику в її класичному варіанті, а так само паралельно створювати нову сім'ю в своїй першій колоді.

Добре, вчителів не бракувало: навколо чотири "могутніх" Краснополянських пасіки — це на Кавказі в Адлерському районі, бджолярі — майстрів своєї справи, багато з них з діда-прадіда. Люди вони хороші, добрі, працелюбні — чимось схожі на своїх маленьких, крилатих трудівниць, — але в їх житті є таке слово, як "план", а для приватного бджоляра — "прибуток" і, що найважливіше, — певний образ мислення, що вже майже не допускає думки про те, що бджіл можна утримувати інакше. У їх свідомості створена установка, що наука про утримання бджіл майже досягла своїх "висот" і все найраціональніше вже досягнуте в тих формах організації пасіки, якими вони користуються. Справді, так воно і є, але тільки якщо ти маєш на меті отримання якомога більше продукції на "виході", ну, і заробити відповідно.

У що це обходиться бджоляру? — турбот повен рот! Бджільництво — справа вельми і вельми клопітна. Майже дві третини часу розумової і фізичної активності зайнято технологіями і маніпуляціями. У що це обходиться бджолам? — поступова їх деградація і виродження. Ще 40-60 років тому ці долини привітно зустрічали дзвінку пісню роїв, що заселяли дупла дерев і скелясті ніші. Зараз же це велика рідкість. Бджолярі самі ж і відповідають — бджола вже не та, не виживає в "диких" умовах.

Дійсно, та і як вижити, адже з року в рік ми постійно удосконалюємо конструкцію вулика з єдиною метою — зручність в роботі, максимальна віддача, та щоб лікувати і перевозити зручно було. Адже ще на зорі вуликового бджільництва видатні російські бджолярі рекомендували постійно оновлювати генофонд пасіки "дикими" бджолами, оскільки ще тоді було відмічено, що бджоли у вулику і за такої концентрації вуликів в одному місці поступово вироджуються.

Де тепер гордість, краса і багатство Росії —

середньоросійська бджола? Де чистокровна сіра гірська кавказька?.. Мутанти..! Про те, як це відбувалося і відбувається, навіть говорити не хочеться — будь-який бджоляр це сам чудово знає. Ідея все та ж — схрещування порід з метою отримання максимальної продуктивності на медозборі, не замислюючись над тим, що формування цих властивостей відбувалося тисячоліттями і, що саме ці якості породи, найбільш оптимально підходять до тих умов навколишнього середовища, де вони існують.

Ставлячись до мене добре, до моєї ідеї про утримання бджіл в колоді бджолярі ставилися вельми скептично — пустощі... Але цілі у нас були різні. Колода на ділянці — це: живе всепрникаюче життя в прямому і переносному значенні слова — вона зустрічає Вас і перші сонячні промені радісним гулом, поспішаючих у своїх справах бджіл; вона подарує Вам, хай небагато, але дивовижної якості меду, перги і воску; вона обдасть Вас, через свою конструкцію, могутнім медяним ароматом, вона зробить Ваш врожай набагато багатшим і корисним і, найголовніше, вона не забере у Вас часу!!! Ви підходите до неї з "робочим" візитом двічі в рік: восени — за медом, навесні — щоб почистити дно від сміття і визначити силу сім'ї (якщо відібрано дуже багато меду, або зима була на рідкість сувора, то доведеться поділитися з ними своїми запасами навесні). Все інше вони зроблять самі, Ваші Руки і Помисли будуть Вільні!

Але основні заперечення бджолярів здавалися вельми обґрунтованими: "Як від варротоза лікуватимеш і як мед доставати?"

Ось я і намагався отримати відповіді на ці запитання на практиці, тим більше, якщо врахувати, що взимку 2003-го року в Росії загинуло як мінімум 30-40% всіх бджолосімей, і все від того ж варротоза, не дивлячись на сучасні методи боротьби з цим захворюванням.

Мій вулик подарував мені дивовижний рій — це був рій, майже на 3,5 кг, який причепився поряд на груші і висів на гідці так само у формі великої груші. Струсивши його в роївно, ми практично відразу засипали його в колоду, задалегідь заклавши леткову щілину, частково порушуючи при цьому бджолярські канони, в яких йдеться про те, що рій бажано залишити в роївні на ніч, а вже наступного дня заселити в новий "будинок", щоб вони звідти не вилетіли. Але наш рій і не думав того робити, вже вранці наступного дня ми відкрили леткову щілину, і бджілки дружно почали освоювати нове житло.

Децю про колоду. Зробив я її, звичайно, нашвидкоруч, зараз вже є "охайніший" варіант, але дотримуючись всіх основних критеріїв і параметрів щодо виготовлення, які зазначені в книзі. Знайшов я в лісі дуб, що впав. Випиляв бензопилою відповідної довжини кряж (як зробити з дошок, зазначено в книзі), а так само два круглих зрізи по торцях кряжа, завтовшки 5-бсм, для верхньої і нижньої кришки, можна тільки один — для нижньої. Зручніше "вибирати" внутрішню порожнину, коли торці відкриті, та і заселяти бджіл зручно через верх, ну, а потім вже можна забити верхню кришку наглухо, щоб не було спокуси забирати мед з "голови" — Не можна! Це їх зимовий недоторканий запас, і бджоли вельми чутливі що до його присутності. Підсумок зимівлі, благополуччя сім'ї навесні безпосередньо залежить від цього запасу. Забираємо мед тільки з нижнього торця, а чому, буде зрозуміло трохи пізніше. Далі кряж розпилюється навіл (важкий — суцільний навіть удвох не підняти) і бензопилою, стамескою, спеціальним інструментом вибирається внутрішня порожнина в кожній з отриманих половин. Раніше не розпилювали, а довгим "буравом" просвердлювали центральний отвір, а потім лучковою пилою по колу випилювали серцевину. Потім половинки підганяються одна до одної і скріплюються (можна болтами), задалегідь уздовж одного з швів зробивши

одне довге вічко або серію вічок, як написано в книзі. Тепер необхідно в зібраному стані дати йому підсохнути, бо яким би сухим він не здавався — дасть усадку. Потім ще раз підігнати і зробити торцеві кришки з випиляних крутів — або у всередину, або внахлест, дотримуючись вказаних в книзі розмірів щодо довжини колоди. Верхня кришка може бути спочатку глухою стінкою, але тоді під час заселення рою колоду доведеться поставити на торець і заселити рій через нижню кришку. Нижню можна зробити і на петельках, але обов'язково ущільнити і оббити ганчіркою, як і написано, — це для того, щоб вони до неї соти не ліпили, а то і не відкриєте рокив так через два. Тепер робимо підставку так, щоб кут нахилу по відношенню до горизонту складав 20-30 градусів, і встановлюємо на ділянку, але так, щоб в полуденну спеку (актуально для південних регіонів) вона була в тіні, але протягом дня отримувала якомога більше світла, тобто під деревцем вічком на південь, ну а краще на другому поверсі будинку. Чому?

Бо в природних умовах бджоли вважають за краще селитися в живих дуплах дерев в їх верхній 1/3 частини, оскільки там повітря сухіше(!) і зимівля краща.

Отже, з чого почали новосілля мої маленькі трудівниці? З облаштування свого нового будинку. Зима не за горами — від того, як свидко і ефективно вони це зроблять і наскільки відповідними будуть умови для їх житла, залежатиме життя і доля їх маленького Роду.

Насамперед — очищення і прополісівка гнізда і особливо вічка (я зробив один довгий). Вони весь його запрополісували, наробивши для себе по всій довжині круглих отворів — це їх "санпропускник" (прополіс — м'ягкий антисептик) і кожна бджілка, проникаючи в колоду через цю "дірочку", повертаючись додому, проходить первинну "санітарно-гігієнічну" обробку. У вуликах вони роблять теж саме, але бджолярі прагнуть періодично звільняти простір вічка від "непотрібних перешкод", особливо навесні, щоб самим регулювати його просвіт, як їм потрібно, виходячи з поточної ситуації на пасіці. В колоді ж бджілки самі регулюють просвіти своїх "вічок" — збільшуючи або зменшуючи кількість "дірочок" — як їм потрібно.

Завдяки цій їх роботі стало зрозумілим, для чого потрібен нахил колоди в 20-30 градусів щодо рівня горизонту. Все геніальне просто. Основна проблема зимівлі бджіл у вулику — проблема свіжого повітря. Що почали робити бджілки ближче до зими? Закладати центральні дірочки, залишаючи їх відкритими тільки в нижній і верхній частинах вічка. Так, поважаний читачу і майбутній бджоляре, Ви вже самі здогадалися — різниця висот між верхніми і нижніми "дірочками" створює умови для хорошої проточної вентиляції і це принципово важливо, будучи Гарантом і Умовою благополучної зимівлі, оскільки на відміну від "живого" дерева природного дупла, яке вбирає надлишки вуглецю, в колоді, як і у вулику, взимку повинен бути хороший повітряобмін.

Точність і краса думки конструктора розкривається і знаходить підтвердження своєї серйозності і практичності! Далі, а вірніше одночасно, бджілки починають відбудовувати соти — основа основ свого внутрішнього Будинку. І тут ми теж одразу стикаємося з відмінностями у співвідношенні з вуликом. У більшості сучасних вуликів, соти по відношенню до вічка розташовуються "в торець" (на холодне занесення), що диктує бджолам бджоляр власне конструкцією вулика — подітися їм нікуди. Тут же бджілки відбудовують соти по відношенню до вічка

"вздвож" (на тепле занесення) — це їх ество. Також вони поведуться і в дуплі, так само вони поведуться і в колоді. Якщо вічко зробити в торці колоди, вони будуватимуть соти не вздовж, а впоперек колоди.

Раніше в Україні і на Північному Кавказі досить широко були поширені саме такі конструкції "колод-лежаків", що складаються також з двох "видовбаних корит" з торцевим вічком і тріхи підведеною "головою" і опущеною "п'ятою", але вічка були в торці, і мед вилучали, піднімаючи верхню частину із сотами, підрізаючи надлишки. Конструкція цієї колоди є основою сучасного вулика — лежача, правда, все в тому ж "кастрованому" вигляді.

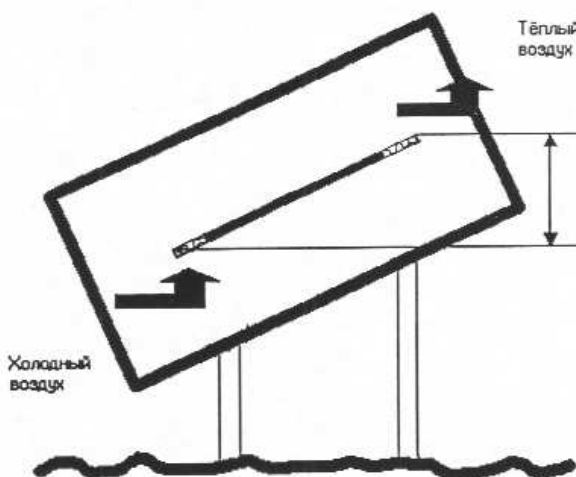
Чом би нам не скористатися саме такою конструкцією? Але, по-перше, тому, що вона майже горизонтальна, а, отже, немає ефекту перепаду висот і проточної вентиляції. А по-друге, вилучаючи мед, бджоляр може, якщо захоче, узяти його з будь-якої частини гнізда — для бджіл же життєво важливо і необхідно, щоб запаси меду і перги над клубом взимку були недоторканні. Постійна наявність цього "верхнього" запасу меду впродовж всього сезону — бджоли чудово знають, де і як лежить кожна крапелька в їх Будинку — необхідна, перш за все, для їх психологічного здоров'я. Вони спокійні і впевнені в своєму майбутньому, їх "королева" працює без зупинки (залежно від потреб і ситуації в сім'ї).

Що ж відбувається в нашій колоді? Точність і краса думки конструктора розкривається і знаходить практичне підтвердження в рішенні цього питання і тут. Внутрішня логіка бджіл щодо розташування в своєму гнізді меду, перги і розплоду незмінна і відповідає їх внутрішнім потребам. Створена Думкою Творця, а ось у що вона виливається, залежить від конкретних умов їх існування, тобто від конструкції Будинку, в якому вони живуть. Вони і там намагатимуться побудувати все по-своєму, але

пристосовувавши свій устрій до зовнішніх умов. Так от, як ми бачимо на малюнку, у відбудованих по довжині колоди сотах бджілки розміщуватимуть розплід — навпроти вічка, пергу — ближче до розплоду, а мед — по решті всього простору стільника: вище, зверху і нижче. Те, що в "голові" і зверху — це їх "недоторканий запас", про який йшлося вище. Те, що в "п'яті" — ваше, тільки скупитися не треба, розплоду зашкодите, якщо до моменту відбору він ще буде. Ті самі 30-40 см, на які вічко не доходить до нижньої кришки, — це є "ваш простір меду" —

там бджоли складатимуть тільки мед, там немає вічка! І смак вашого меду буде неповторним, тому що буде він поліфлерним (багатокомпонентним), а також "сотовим", тобто запечатаним, ціна на який на базарі в 2-3 рази більше, ніж на звичайний. А ще і витриманим — корифей вітчизняного бджільництва Прокопович, вважає найціннішим, зрілішим і кориснішим медом той, що знаходився в сотах не менше 2-3 років. Отже, не в кількості меду ваше щастя і здоров'я, а в його якості.

Ну, то повернемося до запитань, з яких я почав своє оповідання про колоду. Як бути з варротозом? Варротоз — це захворювання бджіл, яке залежить від ступеня зараження їх у вашій місцевості кліщем Варроа-Якобсона, що уражує бджіл під час їх роботи на квітах. Хворі бджілки розносять його довкола, а при тій щільності бджіл, яка є на сучасних пасіках, цей процес набуває лавиноподібного характеру. Паразитують вони на бджолах, але найбільшу шкоду завдають розплоду,

наносячи сім'ї значних втрат.

Так от, колода моя теж не стала винятком. Але що ж відбувалося на практиці? До зими сила моєї сім'ї в колоді була трохи менше, ніж у вулику. Бджілок у вулику я обробив від варроатоза восени за допомогою спеціальних дерев'яних паличок, просочених противарроотозним препаратом. У колоді нічого не робив — палички туди не вставив. Навесні співвідношення сили сімей залишалося таке ж, але коли почався весняний розвиток, то бджілки з колоди швидко наздогнали та на голову обігнали своїх сестер з вулика. До основного медозбору в колоді утворилася велика і сильна сім'я, яка майже повністю відбудувала своє гніздо, не дивлячись на те, що бджілки регулярно продовжували "викидати" ушкоджену варроатозом "молодь".

Про що це говорить? Про те, що сильна, здорова і гармонійна сім'я набагато ефективніше бореться самотужки навіть з таким сильним ворогом, як варроатоз, досягаючи певного рівня рівноваги між хворобою і здоров'ям, який дозволяє сім'ї в цілому набутти достатньої сили для свого розвитку. Хоча, за прогнозами наших бджолярів, сім'я моя в колоді повинна була загинути ще до весни, без проведеного осіннього лікування.

Але, якщо все таки виникає у Вас і у вашій ситуації потреба в обробці бджіл, то можна скористатися досвідом одного мого знайомого бджоляра. Він підказав мені, як і в колоді можна допомогти бджілкам боротися з цим захворюванням.

Виявляється, за даними сучасних досліджень, основна шкода, яку завдає бджілкам це захворювання, пов'язана не стільки з кліщем, скільки з патогенними мікроорганізмами, які мешкають на кліщах і проникають в тіло бджоли або на зовнішніх покривах ллячки, завдяки присутності кліща. Тому мій знайомий скористався для обробки бджіл в своїх вуликах від варроатоза розчином М-культури, тобто тими ж мікроорганізмами, але що мали відновлюючі властивості (по 20 мл розчину 1:500 на кожную вуличку) Результат навіть перевершив його сподівання!

Тому, за бажання, відкриваємо нижню кришку і за допомогою шприца випускаємо струмінь розчину уздовж сот у верхній їх частині, по кожній "вуличці", дотримуючи терміни обробки. Ось Вам і вихід — екологічно чисто і безпечно!

Ну, а що стосується меду і того, як його дістати, то я, коли прийшов час (в кінці наступного сезону), відкривши нижню кришку, був в деякій мірі розгублений. Бджілки повністю відбудували сотами внутрішній об'єм колоди і протиснулися в 12-міліметровий простір між сотами, на самому початку відбору меду, було завданням вельми непростим. У дуплі соти розташовані дещо по-іншому, тому "підломити" їх там простіше. Вихід з цієї ситуації вельми простий. Я виготовив просте пристосування, яким користувалися російські бджоляри для підрізування сот в дуплянках. Це невеликої довжини металевий стрижень, розплющений і злегка заломлений на кінці у вигляді пелюстки, заточеної з обох боків. Приробивши до нього ручку, я досить швидко підрізав необхідну кількість меду з невеликою кількістю перги.

Звичайно ж, тут у мене спочатку теж складалося все не так вже і гладко. Бджілки в колоді у мене "норовистішого" характеру, ніж у вулику — родичі, але позначається те, що до них всередину ніхто постійно не вторгається. У вулику вони поступово звикають до присутності бджоляра, причому помітним це стає тоді, коли є з чим порівняти, і охороняють свій Будинок з меншим ентузіазмом і

ефективністю.

Природно — я був у "бджолокостюмі" і з димарем, бо певно, ступінь Чистоти моїх Помислів не дозволяє мені проводити цю процедуру без засобів захисту, але тут все в "наших руках" і, можливо, у Вас, та і у мене в майбутньому все буде по-іншому. Мед тік по руках і сотах, привертаючи своїм ароматом до місця "вторгнення" все нових і нових крилатих трудівниць. Диміти, підрізати, прибирати з підломлених сот бджілок самому було вельми незручно. Краще удвох: один димить — інший працює, причому можна зробити ще ось що. Перш ніж починати процедуру, дочекайтеся часу, коли основна маса льотної бджоли буде в полі, віднесіть колоду на 10-15 метрів вбік і вже тоді починайте диміти. Можна злегка постукувати по нижньому відкритому торцю — так раніше робили, коли переганяли бджіл з колоди в колоду. Що отримаємо в результаті? Велика частина бджіл відлетить до місця, де раніше вона перебувала, туди ж прилітатимуть і льотні бджоли, а бджілки, що залишилися, з маткою підніматимуться до верхнього торця. Працювати легше.

Але це моя ідея, можливо, будуть інші варіанти, які придумаєте Ви. Просто хочеться, щоб в результаті цієї операції загинуло якомога менше бджілок, бо вони приліпають до поточного меду і зламаних сотів.

Успіхів Вам! До кінця наступного дня ніяких слідів від мого вторгнення вже не залишилося. Бджілки зібрали все до крапельки.

Далі, можна так і залишити його в сотах, а можна

відпресувати, що я і зробив. Раніше робили це так — ставили, нахилиючи корито з отвором внизу, накладали в нього сіно, зверху клали соти і розминали їх руками. Мед стівав в підставлений посуд, і називали його "підцед". Я ж скористався звичайним садовим гвинтовим пресом, заздалегідь зшивши по внутрішньому діаметру холщовий мішечок. Складав туди соти і віджимав — вихід майже 100%! В результаті я отримав чистий мед і приємно-солодкуватий, тонкий восковий коржик з невеликою

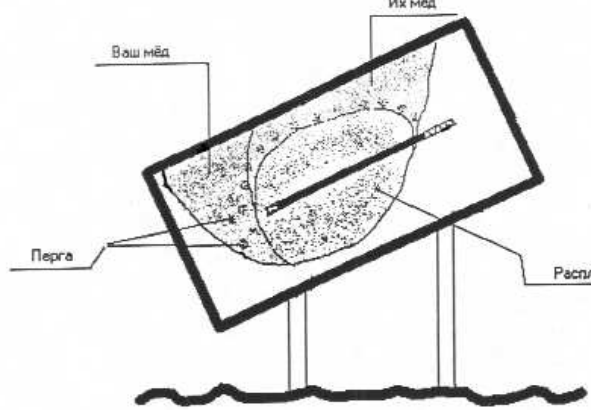
кількістю перги — це замість "Орбітів" і "Чупа-чупсів" для Вас і Ваших дітей. Відламуєш шматочок і розковуєш, поки не залишиться лише віск. Скажу Вам по секрету: сам би щодня жував — шкода, швидко закінчується. Віск, що залишився, можна перетопити і використовувати за призначенням.

І ще чим порадувала мене колода, так це можливою своєю транспортельністю! Наша дорога — 50 кілометрів скельного бездоріжжя до моря, проходить тільки позашляховики. Через деякі обставини мені довелося перевозити колоду. Гарненько закріпивши колоду в кузові свого "всюдиходу", заздалегідь оббивши тонкою металевою сіточкою все вічко, я вирушив у дорогу... Іхав вночі, поволи, годин сім, довелося навіть переїжджати зсув, що тільки-но утворився... Яким же було мое здивування, коли я, відкривши бджілок і заглянувши всередину, побачив, що жоден стільник не був пошкоджений.

Така Диво-колода виходить! Спасибі тобі, Анастасіє! Бджолярі Росії, задумайтеся, які цілі Ви перед собою ставите і що отримуєте в результаті!!! Адже, відповідаючи на одне з поставлених мені запитань: "Що потрібно прочитати з літератури по бджільництву, щоб утримувати бджіл в колоді?" — я, зараз, з упевненістю відповідаю — Та, мабуть, нічого! Хіба тільки як рій зловити...

Ну, а вже куди і як Вам мед вживати — не моя справа то Вам пояснювати! Вдалих Вам Починань та веселого чаювання з вашим ароматним і корисним медом!

Сергій Циганов, 2003 г.

Випадки припинення прав на землю або Чи потрібно орати земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства

Деякі чиновники говорять, що потрібно орати на землі чи не на половину засадити картоплею, інакше вони згідно із законом (за причиною нецільового використання) можуть забрати землю. Чи це так, Ви можете прочитати в даній статті.

У цій статті в розглянуті ситуації пов'язані із земельною ділянкою наданою для ведення особистого селянського господарства, оскільки Закон України "Про особисте селянське господарство" на сьогоднішній день є оптимальним під оформлення землі для облаштування родового помістя.

Підстави припинення прав на землю передбачені розділом 22 Земельного кодексу України (далі – ЗКУ).

Згідно статті 140 ЗКУ підставами припинення права власності на земельну ділянку є:

- а) добровільна відмова власника від права на земельну ділянку;
- б) смерть власника земельної ділянки за відсутності спадкоємця;
- в) відчуження (переоформлення права власності на іншу особу – прим. автора) земельної ділянки за рішенням власника;
- г) звернення стягнення на земельну ділянку на вимогу кредитора;
- д) відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності та для суспільних потреб;
- е) конфіскація за рішенням суду;
- ж) невідчуження земельної ділянки іноземними особами та особами без громадянства у встановлений строк у випадках, визначених цим Кодексом (наприклад, якщо ці особи отримали ділянку у спадок. Вони за законом не мають права власності на землю).

Відповідно статті 141 ЗКУ підставами припинення права користування (оренди) земельною ділянкою є:

- а) добровільна відмова від права користування земельною ділянкою;
- б) вилучення земельної ділянки у випадках, передбачених цим Кодексом;
- в) припинення діяльності державних чи комунальних підприємств, установ та організацій;
- г) використання земельної ділянки способами, які суперечать екологічним вимогам;
- д) використання земельної ділянки не за цільовим призначенням;
- е) систематична несплата земельного податку або орендної плати.

Стаття 143 ЗКУ передбачає підстави для примусового припинення прав на земельну ділянку, які здійснюються у судовому порядку у разі:

- а) використання земельної ділянки не за цільовим призначенням.

Цільовим призначенням земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства (виходячи з визначення, що міститься в 1-ій статті Закону України "Про особисте селянське господарство") є вирощування сільськогосподарської продукції, реалізація її надлишків, користування майном особистого селянського господарства (до якого відносяться і багаторічні насадження, і житловий будинок).

Визначення сільськогосподарської продукції, до якої відносяться різноманітні продукти тваринного і рослинного походження, розглядалось в № 3 газети "Бути добру" у статті "Правовий статус землі особистого селянського господарства для облаштування родового помістя" (всі юридичні статті розміщені на сайті gazeta.org.ua в розділі "Архів" і на форумі сайту zku.org.ua у темі "Юридичні питання по родовому помістю"). Тобто, на землях особистого селянського господарства дозволяється висадити сад, ліс (багаторічні насадження: дерева, кущі і чагарники, дерева лісові, і т.п.), город (овочі, лікарські рослини тощо).

Тому не обов'язково використовувати земельну ділянку особистого селянського господарства майже під один город (для цього є ділянки надані для городництва), в тому числі законодавство України не передбачає, що вирощування продукції здійснюється тільки шляхом орання (перекопки). А якщо земельна ділянка має вигляд "землі, що поросла бур'яном", то можна сміло казати, що на ній вирощуються лікарські рослини або посаджені дерева з насіння і кісточок або поновлюється родючість ґрунту.

Якщо чесно, то краще завжди бути в добрих відносинах з чиновниками, місцевим населенням. І на їх питання "чому на землі нічого не робиться" (у їх розумінні), то можна сказати, наприклад, "що я зараз планую ділянку і думаю, де що посадити, щоб там було красиво, який побудувати будинок, заготовлюю посадочний матеріал. І хочеться все це спланувати так, щоб мій діти, нащадки згадували мене добрим словом, а не з думками як все перебудувати або пересадити".

б) неусунення допущених порушень законодавства (забруднення земель радіоактивними і хімічними речовинами, відходами, стічними водами, забруднення земель бактеріально-паразитичними і карантинно-шкідливими організмами, засмічення земель забороненими рослинами, пошкодження і знищення родючого шару ґрунту, об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, порушення встановленого режиму використання земель, що особливо охороняються, а також використання земель способами, які завдають шкоди здоров'ю населення) в терміни, встановлені вказівками спеціально уповноважених органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів;

В статті 144 ЗКУ врегульован порядок припинення права користування (оренди) земельними ділянками, які використовуються з порушенням земельного законодавства.

в) конфіскації земельної ділянки;

Стаття 148 ЗКУ передбачає, що земельна ділянка може бути конфіскована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом.

г) викупу (вилучення) земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності та для суспільних потреб;

Згідно статті 146 ЗКУ органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право викупу земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб, для суспільних потреб. Але частина третя данної статті передбачає, що викуп земельної ділянки здійснюється за згодою її власника. Тобто, без вашої згоди ніхто не може викупити для суспільних потреб земельну ділянку, яка належить вам на праві власності.

Відповідно статті 147 ЗКУ у разі введення воєнного або надзвичайного стану земельні ділянки, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб, можуть бути відчужені (вилучені) з мотивів суспільної необхідності у порядку, встановленому законом. Частина третя статті 147 ЗКУ передбачає, що особа, у якій була примусово відчужена земельна ділянка, після припинення дії обставин, у зв'язку з якими було проведено примусове відчуження, має право вимагати повернення цієї земельної ділянки.

г) примусового звернення стягнень на земельну ділянку по зобов'язаннях власника цієї земельної ділянки;

Стаття 139 ЗКУ. Відчуження земельних ділянок за рішенням суду
1. У разі звернення стягнення на земельну ділянку, що перебуває у власності громадянина чи юридичної особи, земельна ділянка підлягає продажу на земельних торгах, що проводяться у формі аукціону.

2. Звернення стягнення на земельні ділянки, призначені для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, допускається у випадках, коли у власників таких ділянок відсутнє інше майно, на яке може бути звернене стягнення, якщо інше не запропоновано власником земельної ділянки.

д) невідчуження земельної ділянки іноземними особами та особами без громадянства у встановлений строк у випадках, визначених цим Кодексом.

Стаття 145 ЗКУ. Припинення права власності на земельну ділянку особи, якій земельна ділянка не може належати на праві власності

1. Якщо до особи переходить право власності на земельну ділянку, яка за цим Кодексом не може перебувати в її власності, ця ділянка підлягає відчуженню її власником протягом року з моменту переходу такого права.

2. У випадках, коли земельна ділянка цією особою протягом встановленого строку не відчужена, така ділянка підлягає примусовому відчуженню за рішенням суду.

3. Особа, до якої переходить право власності на земельну ділянку і яка не може набути право власності на землю, має право отримати її в оренду.

Старий Земельний кодекс України від 18.12.1990 р. передбачав припинення прав на надану земельну ділянку, якщо вона не використовувалась за призначенням протягом встановленого в кодексі строку.

В новому Земельному кодексі України від 25.10.2001 р. дане положення відсутнє. Тому, невикористання за призначенням земельної ділянки протягом деякого часу не є підставою припинення права на землю для власника цієї земельної ділянки. Згідно частини 2 статті 25 Закону України "Про оренду землі" орендар (користувач) земельної ділянки зобов'язаний приступити до використання земельної ділянки в строки, встановлені договором оренди землі, зареєстрованим в установленному законом порядку.

Хочеться зазначити, що 9 лютого 2006 року був прийнятий Закон України "Про внесення зміни до Земельного кодексу України" наступного змісту.

З метою забезпечення реалізації прав громадян на земельні ділянки та недопущення їх незаконного відчуження Верховна Рада України постановляє:

1. Доповнити пункт 15 розділу Х "Перехідні положення" Земельного кодексу України абзацом такого змісту:

"Угоди (у тому числі довіреності), укладені під час дії заборони на відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв), встановленої абзацом першим цього пункту, в частині відчуження зазначених ділянок та земельних часток (паїв), а також само в частині передачі прав на відчуження зазначених ділянок та земельних часток (паїв) на майбутнє є недійсними з моменту їх укладення (посвідчення)".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України, Генеральній прокуратурі України забезпечити організацію проведення перевірок щодо правомірності посвідчення угод (довіреностей) у частині відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також у частині передачі прав на відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв) на майбутнє,

передбачених пунктом 15 розділу Х "Перехідні положення" Земельного кодексу України, та вжити відповідних заходів реагування.

Тобто, вважаються недійсними тільки ПОЛОЖЕННЯ (пункти) договорів, у тому числі і довіреності, в частині ВІДЧУЖЕННЯ (переходу права власності від одної особи к іншій) земельних ділянок або земельних часток (паїв), укладені під час дії мораторію на заборону продажу земельних ділянок та земельних часток (паїв). Це ж стосується договорів, у тому числі і довіреності, в частині передачі ПРАВ НА ВІДЧУЖЕННЯ вказаних ділянок і земельних часток (паїв) на майбутнє (передачі прав на перехід права власності в майбутньому).

Згідно пункту 15 Розділу Х "Перехідні положення" ЗКУ громадяни та юридичні особи, які мають у власності земельні ділянки для ведення селянського (фермерського) господарства та іншого товарного сільськогосподарського виробництва, а також громадяни

України — власники земельних часток (паїв) не вправі до 1 січня 2007 року продавати або іншим способом відчужувати належні їм земельні ділянки та земельні частки (паї), крім передачі їх у спадщину та при вилученні земель для суспільних потреб.

Тому, будьте уважні при укладенні вищевказаних договорів або довіреностей, які можуть передбачати перехід права власності на землю або земельних часток (паїв). Краще такі договори, у тому числі довіреності, не укладати.

Але, я думаю, що можливо укладати договори оренди земельних ділянок та земельних часток (паїв), з подальшим переважним правом викупу, якщо буде дозволений продаж ділянок (земель сільськогосподарського призначення) і земельних часток (паїв).

З повагою, Вячеслав Богданов,
vyacheslav_bgd@mail.ru.

Створення в Україні інформаційних центрів при різних організаціях

авторська стаття Руслана Стеценко, м. Київ

Навесні 2005 року активістами руху в Києві обговорювалася ідея створення інформаційного центру. Словосполучення "інформаційний центр" ніби для всіх зрозуміле, але кожен це розуміє по-своєму. Часто люди представляють інформаційні центри — це офіс, будівля, комп'ютери, стільці і т.д. А як же власне суть інформаційного центру — обмін і структуризація інформації?

Збиралися на зустрічі читачі книг В. Мегре, але багато присутніх мали свої організації, не пов'язані з рухом читачів. Створювати інформаційні центри кожна організація хотіла для своєї аудиторії людей. Відповідно такі ж ставилися і цілі. Дебати тривали три місяці, були палкі спори про те, яка організація правильніше бачить структуру центру.

Кожна з організацій бачила необхідність створення свого спеціалізованого інформаційного центру. "Духовникам" реально не цікавий ніхто окрім "духовників", жіночі організації цікавляться продвинутими жінками. Співробітниками "Клубу органічного землеробства" був задуманий інформаційний центр, але вони і київські активісти "Родового джерела" не змогли до

чогось спільного домовитися. "Клуб органічного землеробства" зосередив увагу на підприємцях (поселення повинні складатися саме з підприємців) і запросив приєднатися до роботи їхнього інформаційного центру.

У результаті Володимир Марцишевський ("Родове джерело") приступив до створення інформаційного центру "Дерево", "Клуб органічного землеробства" створив центр під назвою "Інформаційний центр співтворців родових помістей" (ІЦ СРП).

Інформаційний центр "Дерево" поки нічого істотного не зробив.

ІЦ СРП активно діє. Не дивлячись на те, що в назві організації присутнє слово "інформаційний", реально інформацією займаються лише в області створення бази поселень. На жаль, ніхто не здійснює роботу зі структуризації іншої різноманітної інформації, її аналітику і розповсюдження, тобто працює принцип односторонності інформації — прислані матеріали просто складаються в центрі.

Варто відзначити хорошу роботу ІЦ СРП в сферах проведення лекцій, бардівських концертів, продажу продукції, організацію ярмарок.

Необхідність створення інформаційно-аналітичного центру

Насущне завдання по збору, обробці і розповсюдженню інформації

Рух читачів книг В. Мегре стрімко зростає. Формуються читачькі групи по створенню родових поселень. Люди мають потребу в інформації пов'язаною з різноманітними сферами створення родового помістя (і життя в місті також — як перехідного етапу). Цікавлять теми: народження, виховання, освіта, ремесла, промисли, рукоділля, джерела електроенергії, будівництво, живлення, здоров'я тощо.

З кожним роком інформації на ці теми стає все більше і більше. Фактично вона розкидана крупницями по різних людях. Навіть у інтернеті (універсальному середовищу передачі інформації) знайти щось на тему, що цікавить, дуже важко. А людям, незнайомим з комп'ютером, доводиться знаходити необхідні матеріали в бібліотеках і запитувати у друзів і знайомих.

Інформація стікається в різні організації читачів книг В. Мегре. Вона використовується для потреб цих організацій, але інформація там і осідає. З різних причин виявляється принцип односторонності інформації.

Принцип односторонності інформації — коли інформація йде в один бік, тобто, від різних джерел в організацію, а зворотний процес (від організації — до всіх джерел) практично дорівнює нулю. Таким чином, виходить, що інформація, що надійшла організацію, використовується тільки цією організацією і не приносить користі іншим.

Є насущне завдання обробки інформації. Крім того, що отримати інформацію, потрібно її тематично

структурувати, аналітично проопрацювати і ефективно розповсюдити. Розповсюдження інформації між організаціями можна реалізовувати шляхом прямого контакту (телефон, звичайні і електронні листи). Поширювати інформацію у такий спосіб на широку аудиторію — неефективно. Єдиний вихід — друковані органи і серйозні інтернет-сайти.

На даний момент дієвий інформаційний обмін між читачькими організаціями не налагоджено. Така ситуація зараз скрізь, навіть у великих установах, які мають добре розроблені сайти в інтернеті. Наприклад, володимирський фонд "Анастасія" працює за одностороннім принципом. Вся інформація, що присилається до фонду, залишається не переробленою (нікому цим займатися) і, головне, — недоступною для людей навіть в не переробленому вигляді.

2003 року щодо ініціативи створення структурованої бази даних з питань родових помістей, директор володимирського фонду сказала: "А буде конкретніше і швидше, якщо ви візьметесь і зробите все те, про що тут обговорили. На справжній момент у нас немає фахівців, які могли б це зробити. У кого буде внутрішній пошук?".

Виконувати завдання структуризації підключилися активні користувачі сайту www.anastasia.ru. Кількість повідомлень на сайті www.anastasia.ru постійно збільшується і, зайшовши на форум, в цьому хаосі інформації можна загубитися та так і не знайти інформацію, що цікавить. Спочатку намагалися доопрацювати форум. Було створено "Каталог" —

сторінка, де зібрані розбиті тематично посилання на повідомлення форуму. "Каталог" не здобув популярності, здебільшого через формат зберігання даних. Навіть якщо на якусь інформацію по потрібній темі є посилання — скориставшись ним, ми потрапляємо на сторінку, де в першому повідомленні міститься частина інформації, а далі доводиться переглядати десятки і сотні повідомлень, поки знайдеш конструктив. Формат структури форуму зручний для обговорення, але аж ніяк не для накопичення і структуризації інформації.

Назрівала реальна необхідність створення інформаційно-аналітичних центрів (ІАЦ). У останні роки це питання багато разів обговорювалося в Росії, Україні, Білорусі і інших країнах.

Говорили про це Володимир Мегре, він сказав що, структуризація інформації — потрібне завдання, але ви на мене не дивитесь, робіть самі. Розповіли про створення інформаційно-аналітичного центру в Росії. Мета центру — збір, обробка і передача інформації цінної для учасників руху. Відповідь Володимира Мегре така ж — створювати інформаційно-аналітичний центр потрібно, беріть і робіть.

У різних країнах почали формуватися інформаційно-аналітичні центри. Поступово гуртувалися ентузіасти, яким це цікаво, що готові виділяти час і енергію на обробку інформації.

В даний час працюють інформаційно-аналітичні центри в Росії і Україні, думаю, скоро активніше підключиться Білорусь. Своїми думками, ідеями, малюнками,

допомагають російськомовні люди з різних країн.

На порядку денному актуальне питання — об'єднання баз даних або їх синхронізація між різними ІАЦ. Звісно, велика частина накопичуваної в ІАЦ інформації (база рослин, спорудження будинків, організація ставка тощо) не є специфічною для якої-небудь країни. Тому, розробляючи сайти, зараз потрібно думати про технічний бік представлення даних по реалізації завдання, щоб матеріали практичного характеру були об'єднані між інформаційно-аналітичними центрами різних країн воедино.

Також створено єдиний міжнародний ресурс, де накопичується статистична і картографічна інформація про родові поселення зі всього світу — "Карта родових поселень".

Руслан Стеценко, Київ

(Деталі дивитесь на сайті info.anastasia.ru і на форумі сайту www.anastasia.ru у розділі "Технічні питання").

Координати активістів ІАЦ:

Росія: Андрій Гаскін, expert@tyumen.ru

Білорусь: Максим Новіков, maks_in_web@mail.ru

Україна: Руслан Стеценко, w_forest@mail.ru

"Карта родових поселень": Леонід Трусов, leo_cat@mail.ru

Карта родових поселень

Час швидко летить уперед.

В різних куточках нашої планети з'являються нові родові поселення. Люди, відкидаючи в бік сумніви й міську марноту, беруть собі землю під облаштування родового помістя. І цей процес тепер не зупинити! Своїми діями люди надихають і новачків, і навіть тих, хто раніше сумнівався. Власним енергійним життєвим прикладом вони запалюють в інших впевненість і вогники щасливого майбутнього.

Все більше і більше людей відвідують поселення з метою познайомитися, оглянути землю, стати друзями-сусідами, знайти свою Любов. Деякі з гостей вже мають власне помістя, а приїжджають обмінятися досвідом, щось розповісти і щось почути, себе показати і на людей подивитися.

На жаль, актуальну інформацію щодо родових поселень не дуже просто знайти, і навіть в інтернеті — джерелі сучасного світу знань. Недосвідчена людина може заблукати у великій кількості програм-шукачів, витратити весь день, але так і не знайти потрібної інформації.

Дане питання неодноразово обговорювалося активом учасників сайту www.anastasia.ru. І ось зовсім недавно був створений новий проект — "Карта родових поселень" на сайті www.poselenia.ru. Підтримує даний проект творча група "Нова Цивілізація", що сформувалася з ініціативних людей.

poselenia.ru — це ресурс, що має на меті допомогти налагодити контакти між різними поселеннями, а також між поселеннями й зовнішнім світом.

Інформація на poselenia.ru подається тільки самими

мешканцями поселень!

У цьому відмінність даного ресурсу від усіх баз, що раніше створювалися.

Кожне поселення має тут "вотчину", своєрідне віддзеркалення у віртуальному світі.

На даний момент є вже можливість зареєструвати на сайті своє родове поселення. Далі можна у довільній формі описати рідні місчини: бешкетницю-річку, добрий ліс, зелені горби, високі гори, а також розмістити будь-яку інформацію - все, що вважаєте за потрібне: ваші контактні координати, інформацію про майстрів і продукцію і т.п. Для охочих пропонується більш повна форма у вигляді анкети — вона дозволяє виділити поселення за конкретними параметрами (річка, поля, ліси, будинок для гостей, форма власності на землю, площа ділянок і так далі).

Поселення крапками графічно відображені на мапі, яка наочно демонструє масштабність руху родових помість, вселяє радість і впевненість в будь-кого, хто зайшов на сайт, — "процес вже йде повним ходом!". Система карт оновлюється, і незабаром можна буде побачити карти, подібні до закладених в GPS.

Цей проект постійно розвивається. Також серед першочергових доповнень очікуються: гостьова книга, фотогалерея, форум поселенців, голубина пошта.

Проект є безкоштовним та існує завдяки тому, що на Землі живуть Дружба і Любов — невід'ємні частини Нової Цивілізації!

Леонід Трусов, м. Москва

Інформаційно-аналітичний центр «Дзвенячі кедри України»

Інформаційно-аналітичний центр (ІАЦ) — це співтворчість об'єднання читачів книг Володимира Мегре.

Мета інформаційно-аналітичного центру — розвиток в різних сферах руху читачів книг В. Мегре. Одне з основних завдань ІАЦ — інформаційна підтримка існуючих поселенців і людей, які збираються ними стати, тобто майбутніх творців родових помість.

Налагодження інформаційного обміну між регіонами, родовими поселеннями, "рідними" людьми, організаціями, читацькими клубами, та іншими людьми, що підтримують ідею про родові помістя.

Підрозділи інформаційно-аналітичного центру

Родова енциклопедія.

У співтворчості формування бази даних з цінною інформацією. Тематична структуризація матеріалу, відкритість і доступність інформації.

Просвітницька і репортерська діяльність.

Освітлення всіх значних українських подій і важливих міжнародних.

Новини, вісті з регіонів України, інформація про зустрічі, заходи (концерти, свята, фестивалі, зустрічі друзів, читацькі конференції, шлюбні та сімейні зльоти).

Студія.

Фото- і відеорепортажі. Створення фотогалерей і відеодисків корисних людям.

Інтернет-сайт.

Співтворче формування бази даних "Родова енциклопедія". Таким чином, кожна людина може взяти участь в процесі додавання інформації, її практичного розташування, організації зручного пошуку матеріалів з необхідної тематики. Творити і радіти, що його праця не даремна — потрібна багатьом.

Розміщення на сайті звітів про події, оголошень, аналітичних нотаток, книг, фотографій, аудіо- і відеозаписів та безліч іншої інформації.

Видавництво.

Вихід у світ книг, брошур, альманахів, поетичних збірок, казок.

Академія родових помість.

Організація в Україні академії, що сприятиме визнанню на державному рівні ідеї родового помістя, проведення тематичних конференцій, навчальних курсів, лекцій, обмін практичним досвідом.

Ярмарок.

Реалізація виробів, створених у родових помістях: вишиті з любов'ю сорочки, красиві, що дарують тепло, сувеніри, продаж іншої продукції, пов'язаної з рухом читачів книг В. Мегре (у тому числі пересилкою поштою).

Переклад книг.

Сприяння перекладу книг В. Мегре на українську мову.

У цьому є реальна необхідність, особливо це питання актуальне для західних регіонів, коли діти, що виростили за часів незалежності України майже не розуміють російську мову.

ІАЦ «Дзвенячі кедри України» (оглядова стаття)

Інформаційна база даних "Родова енциклопедія"

"Родова енциклопедія" — це накопичення і систематизація різної інформації, пов'язаної з рухом читачів книг В. Мегре в єдиній базі даних. Аналітична обробка матеріалу, зручний пошук.

1. Інформація про рух. Акумуляція інформації: про поселення, створювані групи, поселенців, творців; про різні організації, співзвучні з ідеями родового помістя.

2. Інформація по створенню колективу однодумців. Приклади проектів поселень.

3. Різноманітні екологічні методики, пов'язані з життям в родовому помісті.

4. Нові технології: отримання електрики, спорудження будинку, засобів опалення, створення природного озера.

Нові технології, не тільки теоретичні, а і у вигляді реальних доступних речей.

5. Види зручного заробітку в поселенні. Координація з підприємцями, самостійними людьми.

6. Налагодження зв'язків між поселеннями. Інформаційна координація, співпраця.

7. Створення всеукраїнської дошки оголошення, куди поселення і творці родових помість даватимуть свої оголошення, маючи потребу у чому-небудь, знаходять

однодумців на вільні ділянки в поселенні тощо.

Інформаційна допомога щодо продажу ваших продуктів, виробів, результатів творчості.

8. Накопичення в базі даних досвіду поселенців, порад поміщиків.

9. Інформаційна база щодо рослин, взаємодії між ними. Тут величезна кількість інформації, яку потрібно об'єднати з різних місць воедино і структурувати для зручного користування.

Словом будь-яка інформація, що цікавить людину, накопичуватиметься в інформаційній базі, будь-хто легко зможе отримати відомості, що цікавлять його, більше зосереджуватися на своєму родовому помісті, не витрачаючи час і енергію на збирання по крупицях української

необхідну інформацію. Плюс обмін досвідом між поміщиками щодо рішення різних задач під час створення помістя.

На основі бази даних "Родова енциклопедія" випускатимуться інформаційні диски, друковані інформаційні збірки, видаватимуться книги.

Родовая энциклопедия

Природа

[Растения](#) – [Животные](#) – [Вода](#) – [Земля](#) – [Климат](#) – [Экология](#)

Человек

[Рождение](#) – [Воспитание](#) – [Образование](#) – [Питание](#) – [Здоровье](#) – [Совершенствование](#) – ...

Созидание

[Строительство](#) – [Ремесла и промыслы](#) – [Рукоделие](#) – [Земледелие](#) –

Родовые поместья

[Проекты поселений](#) – [Проекты поместий](#) – [Планировка территории](#) –

[Быт в родовом поместье](#) – [Источники энергии](#) – [Инфраструктура](#)

[Экономика](#) – [Академия Развития Родовых Поместий](#)

Новая Цивилизация

[Наука образности](#) – [История](#) – [Обряды](#) – [Мироустройство](#)

[Проблемы общества и их решение](#)

Просвітницька і репортерська діяльність.

Освітлення всіх значних українських подій і важливих міжнародних. Інформація розповсюджується через сайт, газету "Бути доброю" та інші друковані видання.

1. Газета "Бути доброю".

Газета для інформаційної підтримки і освітлення діяльності читачів книг В. М. Мегре, об'єднаних ідеєю про родові помістя.

Публікуються новини, що відбуваються в русі; репортажі про конференції, ярмарки, шлюбних та сімейних зльотів, пошук половинки тощо.

За допомогою газети ми хочемо об'єднати однодумців, організувати широкий обмін думками і інформацією, а також відобразити практичний досвід створення і облаштування родових помість, і на їх основі родових поселень.

2. Інформаційні збірки.

Інформаційна збірка — це підбірка цінної інформації на певну тему.

Актуальна для людей, що не мають доступу до інтернету. Тематика збірок різноманітна: тексти виступів В. М. Мегре, вибірки найкращих доповідей з читачьких конференцій, юридичні підбірки матеріалів, згідно існуючого законодавства України, реальний досвід поселенців в певній справі.

3. Інформаційний вісник.

Видається у вигляді журналу. Несе нову корисну інформацію, розповідає про рух в Україні і в світі, публікуються цікаві інтерв'ю, цитати з корисних книг, репортажі з поселень.

4. Альманахи.

У альманахах публікуються статті читачів, роздуми, вірші, малюнки, вислови дітей тощо.

5. Інформаційні брошури.

Підбірка відповідей на запитання, що часто ставляться, шляхи рішення, рекомендації, приклади з досвіду. Наприклад:

Брошура "Юридична допомога в отриманні землі для облаштування родового помістя".

— Опис детальної (крок за кроком) процедури від моменту першого походу до властей до власне процесу виділення землі в природі і отримання держ. актів на руки.

— Пакет юридичних документів пов'язаних з отриманням землі для ведення особистого селянського господарства. Пояснення всіх тонкощів і нюансів законів.

Брошура "Інформаційна допомога в отриманні землі для облаштування родового помістя".

— Читке і зрозуміле роз'яснення, що таке родовий помістя і родові поселення. Щоб звичайна людина прочитала і відразу зрозуміла що таке "помістя", що там відбуватиметься, навіщо міські жителі хочуть отримати землю, чим там люди займатимуться.

— Приклади родових поселень в різних регіонах, щоб чиновники бачили, що це вже давно практикується в країні.

— Заготвлення переконливих відповідей на основні

запитань типу: "Я не вірю, що так можна жити", "Покажіть мені приклад, який можна помацати руками", "А що мені буде від цього?" тощо.

— Варіанти юридичного реагування на різні офіційні відповіді держ. структур.

— Приклад проекту, яким можна показати владі. Красиво оформлений проект, що добре сприймається людьми в кабінетах.

— Різна аргументація, чому району вигідне існування одного або декількох родових поселень.

— Діалог з чиновником (як людина з людиною). Інформація, як краще підходити до людини, що займає вагомий пост, як розмовляти, що розповідати, як аргументувати, що пропонувати тощо.

6. Інформаційний літопис.

Матеріал формується на основі інформації газети і містить огляд всіх подій за певний період (минулий рік, півроку). Буде цікавий для людей, які тільки приєдналися до руху. Так само тим, які створюють родові помістя і цінують свій час. У них немає бажання витратити час на постійний перегляд сайтів, читання всіх газет тощо. Адаже можна узяти раз на рік/півроку інформаційний літопис, де в стислому вигляді міститься вся інформація за певний період — і бути в курсі подій.

7. Друковані видання для широкого кола читачів.

Основне завдання — розповсюдження ідей, викладених в книгах В. Мегре, в суспільстві.

Публікуватимуться матеріали, що безпосередньо і опосередковано пов'язані з ідеями Анастасії, які будуть зрозумілі і цікаві широкому колу читачів. Наприклад: виховання дітей, практична і захоплююча екологія, корисне (що полегшує працю) ставлення до землі, цікаві ідеї, що поліпшують систему освіти, новий погляд на нашу культуру, недороге будівництво тощо.

Поки що таких матеріалів обмаль. Спершу збиратимемо їх і надсилатимемо статті в існуючі видання. Таким чином, готуючи суспільство до позитивного сприйняття різних аспектів створення родових помість.

Потім, коли таких матеріалів буде більше — можна приступати до видання газети для широкого кола читачів. Орієнтовно — в середині-наприкінці 2007 року.

Згодом випуск журналів для молоді, поступове формування нової культури у підлітків, що живуть в містах. Далі — створення своїх радіо, телебачення, інших ЗМІ. А потім всі люди створюватимуть свої прекрасні родові помістя.

Ех... Бути доброю на Землі!

Руслан Стеценко, Київ
w_forest@mail.ru, +38-066-7706375

(продовження читайте в наступному номері газети)

Запрошуємо до співтворчості

Шановні читачі! Ви можете розмістити на сторінках газети і на сайті www.zku.org.ua інформацію про вашу діяльність, досвід отримання землі і облаштування родових помість, взаємодію з органами влади і між собою в процесі створення родових поселень, а також координати загальних зустрічей однодумців у Вашому регіоні. Чекаємо ваших відгуків і пропозицій.

Також присилайте інформацію про заходи, зустрічі, шлюбні зльоти (що сприяють зустрічі двох половинок), сімейні зльоти (що сприяють навки в сім'ях збереженню любові), вечора знайомств, конференції читачів книг В. Мегре, які відбуватимуться у вас в регіоні, про діючі клуби читачів, родові поселення, що формуються, про пошук однодумців, коханої (коханого). Матеріали в редакцію газети бажано надсилати в електронному вигляді.

Запрошуємо до співпраці з розповсюдження газети в своєму регіоні.

Постійно діє адресна підписка. Газета висилається поштою щомісячно за вказаною адресою. Вартість підписки на півроку (6 номерів) 18 грн., на рік (12 номерів) 36 грн. Для цього необхідно зробити грошовий переказ: а) переказ «Правекс-телеграф» через АКБ «Правекс-банк» на ім'я Шевченко Тетяни Вікторівни в м. Київ; або б) через Укрпошту за адресою: Шевченко Тетяні Вікторівні, Київ-1, 01001, до запитання.

Після цього повідомити в редакцію свої дані: П.І.Б., адреса, сума і контрольний номер переказу з 8 цифр (при переказі через «Правекс-телеграф») за тел. 8-050-968-02-09 (Тетяна), 8-096-336-46-82 (Світлана) або листом за поштовою адресою: Богданову Вячеславу (газета «Бути доброю»), а/с № 492-В, Київ-1, 01001, або за e-mail: gazeta@zku.org.ua.

Газету можна придбати в м. Києві: на книжковому ринку «Петрівка» (метро «Петрівка») 41 ряд 5 місце, 54 ряд 11 місце; на книжковому ринку «Книголюб» (метро «Дарниця») 3 місце і 5 місце; книжковий відділ в універсамі «Ювілейний», пр. Перемоги, 24 (метро «Політехнічний інститут»); в інформаційному центрі співтворців родових помість (вул. Бучми, 5А).

Щойно з друку

Інформаційно-аналітичний центр "Дзвенячі кедрі України" випустив інформаційну збірку № 1 серії "Читацькі конференції за участю письменника Володимира Мегре" з таким матеріалом: "Текст виступу Володимира Мегре на читацькій конференції в м. Санкт-Петербурзі 22 травня 2005 р."

Планується випуск текстів виступів Володимира Мегре і на інших конференціях. У наступному випуску інформаційної збірки № 2 читайте "Текст виступу Володимира Мегре на читацькій конференції в м. Мінську 27 листопада 2004 р."

Інформаційну збірку Ви можете замовити в ІАЦ "Дзвенячі кедрі України" та у розповсюджувачів газети "Бути добру". Щодо придбання звертайтеся за тел. +38(050)968-02-09, e-mail: yarmarka@zku.org.ua.

Чекайте найближчим часом "Помістя. Старовинна енциклопедія садибного господарства. Том 1"

Недаремно говорять, що все нове - це добре забуте старе... Хіба не дивно, що багато з нас зараз краще обізнані, як господарюють де-небудь в Колорадо або австралійські аборигени, чим те, як господарював наш селянин шість десятиліть тому, хоча любимо згадувати, що саме він і годував майже всю Європу.

А не чи дивно, що часто не дають бажаного ефекту, а то і завдають прямої шкоди нашому сільському господарству не тільки перейняті за кордоном чужі рецепти сільськогосподарського пров'їтання, але і великомудрі нововведення деяких наших учених? Що ж, і вони не знають про багатовіковий досвід землеробів-росіян? Звичайно, знають, але ж стільки років було прийнято твердити тільки про убогість і ще раз убогість дореволюційного селянства.

Словом, дуже довго цей безцінний досвід не було оцінено, систематизовано і адаптовано до умов життя на землі і господарювання в наш час. Отже, можете собі уявити, як нелегко навіть просто розшукати і відібрати для видання небагато секретів російського хуторянина, що дійшли до нас! Адже саме так, задовго до іноземного "фермер", називали нашого міцного сільського господаря.

Зрозуміло, далеко не все з похованого в архівах, бібліотеках і приватних зібраннях вдалося включити в це видання. Але, на наш погляд, найнеобхідніше, без чого не можна і сподіватися на розумне і прибуткове господарювати на своїй землі. Можуть стати в нагоді багато відомостей і жителям інших місць, адже так багато прийомів господарювання, спостережень за рослинами і

тваринами незаслужено забуто нами повсюдно!

До цієї збірки увійшли матеріали книг "Повсякденна рецептура садівника", 1911 р. і "Російський хутір", 1910 р., написаних редактором журналу "Прогресивне садівництво і городництво" П.Н. Штейнбергом.

Для зручності користування книгою всі старовинні міри ваги, лінійні і об'ємні дані переведені в сучасні загальнозживані одиниці. Проте деякі ми вирішили доцільним залишити в оригінальному викладі. Справді, корисно буде порівняти з нинішніми реаліями і поміркувати над тим, що ми придбали, а що втратили.

Для уточнення деяких вказівок що до рослинництва, тваринництва, будівельної і пічної справ, очевидно, можна додатково проконсультуватися у місцевих старожилів, бувалих практиків і фахівців, наприклад, щодо сучасних санітарно-гігієнічних норм, засобів пожежної безпеки...

В цілому ж матеріал книги цілком дозволяє кожному біжучому без страху розпочати самостійну справу на землі, а досвідченому господареві допоможе багато що удосконалити, виправити і поліпшити. Навіть якщо ви, здавалося б, вже переконалися в ефективності і зручностях якихось нововведень, звірте їх з традицією. Не виключено, що випробуваний століттями здоровий глузд селянина все ж таки переважить, якщо не у бік моментального збагачення, то вже напевно на користь простоти, надійності і нешкідливості для навколишнього середовища.

Щоб дізнатися, де у вашому регіоні можна придбати книгу — дзвоніть в ІАЦ ЗКУ за тел. +38(050)968-02-09, e-mail: yarmarka@zku.org.ua. Також детальну інформацію про придбання книги в різних областях України та інших країнах дивіться на сайті www.zku.org.ua у розділі "Ярмарок".

Дорогі друзі.
У розповсюджувачів газети "Бути добру" ви можете придбати російську газету "Родовая земля". Також газету "Родовая земля" можна придбати через адресну підписку (вартість підписки на 6 номерів — 21 грн., 12 номерів — 42 грн.)

Готується до друку книга Олександр Сапронов "Створимо з любов'ю, або Як облаштувати своє родове помістя"

Сьогодні нікого не здивувати великою кількістю літератури на садівничі теми. Але не дивлячись на це, ця книга буде бестселером для дачників і особливо для тих, хто вже створює своє родове помістя. Її унікальність — це не тільки зібрання всеосяжної інформації по оптимальних методиках, але, головним чином, інший світогляд.

Запрошуємо бажуючих допомогти фінансово у виданні цієї та інших прекрасних книг.
Звертайтеся за тел. +38(066)770-63-75, e-mail: izdatelstvo@zku.org.ua.

Газета інформаційно-аналітичного центру «Дзвенячі кедрі України»

Інформаційно-аналітичний центр «Дзвенячі кедрі України» Всеукраїнської громадської організації «Бути добру», яку створено для інформаційної підтримки і освітлення діяльності читачів книг В. М. Мегре, об'єднаних ідеєю про родове помістя (веб-сайт центру: www.zku.org.ua, e-mail: info@zku.org.ua).

Дизайн і верстка зроблено в комп'ютерному центрі ІАЦ «Дзвенячі кедрі України».

Газета виходить російською та українською мовами першого числа кожного місяця. Переклад матеріалу українською мовою — Дмитро Смаль.

При публікації матеріалу авторський стиль зберігається. Редакція залишає за собою право на скорочення і незначне коректування публікованого матеріалу. Рішення про публікацію приймається всім колективом редакційної ради. За зміст авторського матеріалу і достовірність об'яв редакція відповідальності не несе.

Газета «Бути добру» видається Всеукраїнською громадською організацією «Бути добру» (легалізована шляхом повідомлення про її заснування за № 148 від 15.12.2005 р.). Газета є інформаційним матеріалом даної організації і видається з метою використання її в своїй діяльності. Згідно статті 14 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» розповсюдження даної друкованої інформації здійснюється без державної реєстрації видань.

Редакційна рада: Тетяна Шевченко, Світлана Анчис, Любов Косякова, Руслан Стеценко, Вячеслав Богданов.

Координати редакції газети «Бути добру»

Поштова адреса: Богданову

Вячеславу (газета «Бути добру»), а/с № 492-В, Київ-1, 01001.

Телефон: +38(050) 968-02-09 (Тетяна), +38(096) 336-46-82 (Світлана).

Веб-сайт газети: www.gazeta.zku.org.ua, e-mail: gazeta@zku.org.ua

Передрук матеріалу газети і його розповсюдження вітається, посилання на газету обов'язкове. Вся інформація газети дублюється на сайті www.gazeta.zku.org.ua. Там же розміщуються статті, що не увійшли до номера газети, а також повний зміст матеріалів, які були опубліковані в скороченому вигляді.